

pÚvodní snímek / *Pavel Matuška s houserem* * **FECO** / Vybrali jsme z *FECOnewsu* * Dvojrecenze / *Aydin Dogan + Facing of Climate* * Úvaha / *Marián Hatala* * *Kdo je kdo* / *Ivo Chadžiev* (Slovensko) * *Ze světa* / Maďarsko, Španělsko, Polsko, Francie, Norsko, Švýcarsko, Chorvatsko * **Kalendarium** * **Mediažurnál** / *Marek Douša* * **Časopisy** / *Sorry* * **Mistři malíři A** / *Malované jeskyně - Makal, Waterhouse, Georgiev* * **Mistři malíři B** / *Vitruvian Man - da Vinci* * **O humoru** / Z tisku * *Z domova* / *Neprakta, Steiger, Slíva, Hrdý, Douša, Jiránek, Linek, Lichý, Šourek, Záviš, Plotěná, Martenek*; *Barták* pro celou Evropu * **Slovensko** / **Kremnické Gagy**; *Mozgy, Jablonovský: žARTy; Vicoviny* * **Fotofejeton** / *Slíva* z Londýna * **Archív** / *E. Ö - I. H = Setkání*

e-GAG

po 27 letech * **Retro** / *Nepraktové* v Chebu * **Pošta** / Z Francie * „700“ / *Karel IV. - M. Kohlíček* * **aj. Výsledky**: Izrael, Turecko, Irán, Chorvatsko, Itálie * **Propozice**: Indonésie, Itálie, Kosovo, Portugalsko

Měsíčník autorů a přátel české karikatury e-číslo 2016 / 9 XIV. ročník

KRESBY: ÖZBEK, MAKAL, JIRÁNEK, DOUŠA, RADA, TEICHMANN, NEPRAKTA, KOBRA, KOHLÍČEK, ZENO, IGNAT, KALOUSEK, SELČUK, OZTÜRKLEVENT, KULINIČ, CVETKOV, HOUBRECHTS, MATUŠKA, SLÍVA, KOVAČIK, VARČENKO, DESCHEEMAEKER, HABERZETTEL, ANTELL, ČIZMAZIA, SUNVISSON, BARTÁK, KRUMPOLEC, TOZAKI, HERINKOVÉ, STESKA, KULOVANÝ, CHADŽIEV, GRUZDAITIS, SPINEDA, CASSO, YPERZEELE, ROUSSO, SEGAR, SELČUK, JALAL, KAJÁN, LICHÝ, MARTENEK, ŠOUREK, DAVINCI, GEBAUER, NEPRAŠ, SIMON, PRCHAL, PAZERINI, JABLONOVSKÝ, VICO, NANO, LOUP, AZIZI, PAKDEL, JAKOVLEV, LAGATOR, KOWALSKA, GUMUS, STREL CZYK, KAZANČEV, MELLO, DERGAČOV, THOMSON, WATERHOUSE, GEORGIEV, RAFEL, STEIGER, PLANTU... ^{AI}

pÚvodní snímek / *Pavel Matuška* oceněn **Zlatým Gunárem!**

Kremnické Gagy - na Slovensku se koncem srpna konala slavnost (i kresleného) humoru...
Vpravo akademik pro karikaturu *Peter Homola*. Snímek: (KG) **Čtěte na str. 6 - 7, 9 - 10**

5 OLIVE CARTOON CYPRUS 2016

Visiting North Cyprus for the fifth time, it was a pleasure. Being President of the international jury it was 3 days hard work, but a pleasure. Also to see 'old friends' as Ivan, Roger, Huseyn, Mustafa, Eray, Norio and the man who sleeps with his camera Musa Karay and made pictures all day long.

Nice program with busses was prepared for all guest (as well as for Roger Penwills wife Hazel en my wife Peggy). We visited all places of interest on the isle, had excellent meals in the Plaza Hotel. Drinks enough (it was hot 35 degrees Celsius) and a swimming pool!

Also a workshop was held and a very good presented exhibition in the centre of the city.

Very official and quite honest we had three sessions. And even 3 weeks after the jury meeting the results were given free. (We all wanted to know if there were no stolen ideas or copies among the selected cartoons for prizes and special mentions). So now we have the final results

Peter Nieuwendijk
Chairman of the Jury

Bronze Olive: Sajad Rafeei (Iran)

Gold Olive: Engin Selçuk (Turkey)

Peter Nieuwendijk věnoval jednu stránku nového vydání **FECOnews** zasedání jury „Olive“ (společnou fotografii už znáte z GAGu). **President FECO** sedí uprostřed se *starostou města Girne*. Ale na **32 stranách** formátu A4 se toho najde **daleko více**. **Čtete na dalších stránkách...!**

Magazín, který vydává FECO pro své (platící) členy sice už **v tištěné podobě zřejmě vyšel naposledy, ale...** Prostě stále věříme, že jeho *Editor in Chief P. N.* ještě nějak zařídí, aby se na jeho (v posledním roce barevnou) podobu nějak podařilo získat prostředky. **Z čísla 61**, které vyšlo uprostřed prázdnin jsme už přinesli pár aktualit v čele s novým vedením **FEderace Cartoonistických Organizací**. Teď vybíráme ještě pár zajímavostí z obsahu (něco článků i snímků jsme oskenovali) a doufáme, že se nás netýká upozornění, že „*Reproduction in whole or part without permission of the Chief Editor is prohibited*“... Tak třeba tento sloupek jsme našli na straně 12:

Bert Witte Award (viz obr. vlevo!)

Organizátoři **19. Dutch Cartoon festivalu** pojmenovali zvláštní cenu po jednom holandském karikaturistovi jménem **Bert Witte**, který zemřel v roce 2012 a zanechal po sobě neuvěřitelný počet knih - 74. A určili, že tato trofej bude určena pro nejlepší ženu - cartoonistku. Tento rok jury vybrala iránskou výtvarnici **Farzane Vaziritabar**, jejíž čtyři soutěžní práce visely na výstavě a jsou rovněž ve výstavním katalogu. Zvláštní cenu převzala od Bertovy vdovy Julie letos v květnu na ceremonii při otevření posoutěžní výstavy. Na horním snímku je vyznamenaná autorka a ve fotce je **autokarikatura** zesnulého významného nizozemského umělce. Můžeme ji porovnat se snímek **dole**, na němž je **Bert Witte** v roce 2009, kdy získal v této soutěži cenu „*Markiezen Award*“.

Už na straně 3 je jedenapůlstránkový článek věnovaný májovému jednání jury istanbulske mezinárodní soutěže „**Aydin Dogan ICC**“ od presidenta Azerbajdžanské cartoonistické unie, který byl členem desetičlenné jury.

Bayram Hajzadeh zde k pěti snímkům z akce přidává také reprodukce trojice oceněných prací - od albánského Itala *Agima Sulaje* (1. místo) *Mohsena Najafiho* (2. místo) a *Jalala Primazabada* (3. místo) a jednu práci *Michaila Zlatkovského* (spezial prize). Pro členy FECO připojuje i listinu oceněných autorů a jména porotců (mj. z USA, Tanzanie a Japonska!).

A další a další články...

Na další straně 4 je reportáž z loňského roku soutěže „**Olive**“. Jde o - využití katalogu 4. ročníku, který si letošní členové poroty odvezli z Kypru. Peter přímo do redakce FECO-Newsu. Více o katalogu se dozvíte z recenze v některém z dalších čísel e-GAGu.

Následují tři a půl tiskové strany o **19. Dutch**

(holandském) **Cartoon Festivalu 2016** (8 snímků a 9 kreseb). V čísle se události věnuje i kratší článek (viz **vlevo**) Podobných menších materiálů, které se v takřka důsledně sloupcové úpravě táhnou celými „**Newsy**“ je více. Věnuje se tu pozornost úmrtí maďarského Američana **Josepha Szabo**, který víceméně předběhl dobu, když začal vydávat náročný **Witty World**. Byl to prvý mezinárodní magazín jen pro cartoonisty; úžasná idea, kterou se snažil za každou cenu - tedy „*za všechny prachy*“ (své) držet nad vodou (prý) od roku 1987. A jenž uspořádal hned po pádu železné opony velký meeting pro celou stovku autorů v Budapešti...

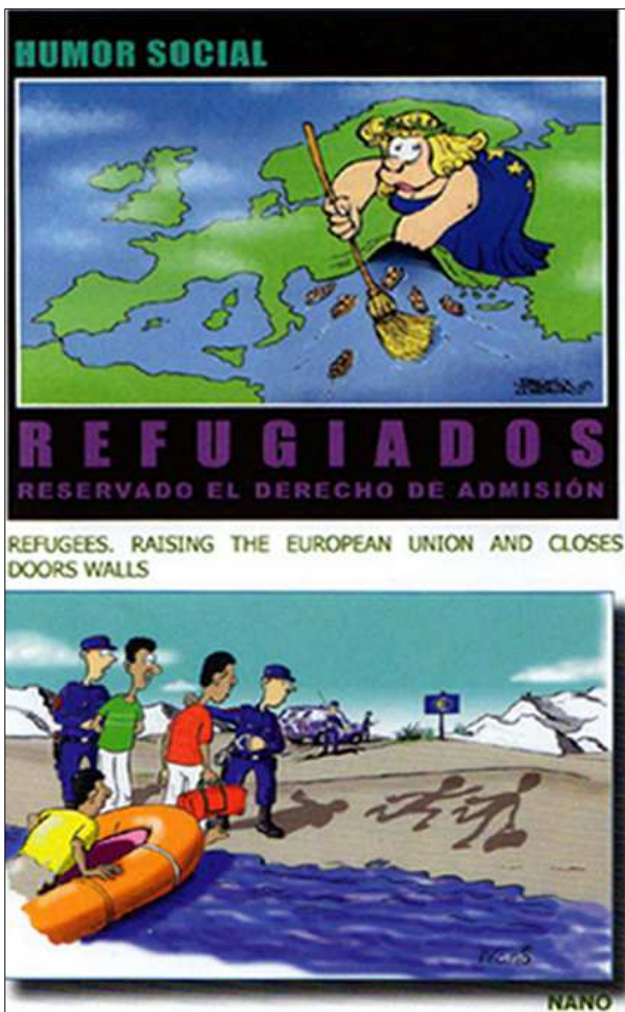

Pod obálkou čísla 61 (**viz!**) s kresbou známého Rakušana **Gerharda Gepp** (děcko u televizoru) se pak skrývá třeba pozoruhodná soutěž z Itálie „**Cartoo'n Kite**“ - tématem je „pouštění draků“! Ukázky oceněných prací najdete v rubrice **Výsledky**. Že tato zábava či koníček má popularitu všude ve světě ukázala účast autorů ze 45 států - všech pěti kontinentů!

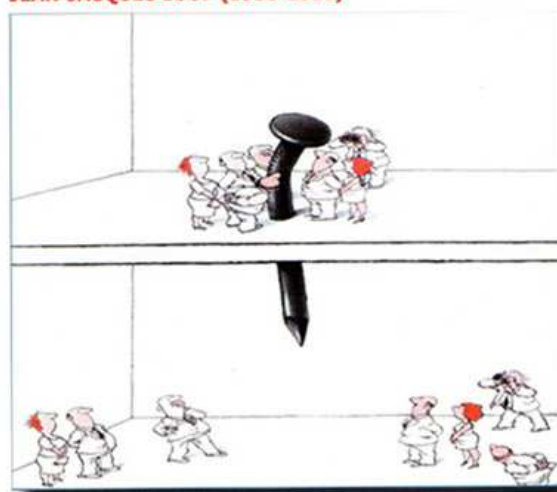
Marlen Pohleová, dlouholetá argentinsko-německá vedoucí funkcionářka FECO se ujala od samého počátku mezinárodní soutěže (humor festivalu) v Dánsku. **Niels Bugge** má podporu šéfů FECO už čtvrtý rok. A **Marlene** o tom podala svědectví na straně 11 i na kousku další strany (4 snímky a tři oceněné práce).

V rubrice magazínu nazývané **Worldcartoonist** se tentokrát svým vtípem přes celou stranu prezentuje francouzský karikaturista **Jean-Jacques Loup**, který opustil naše řady vloni před osmdesátým rokem života. Text o něm sepsal (francouzsky) **Charles Brito**, donedávna vicepresident FECO. **Autoportrét** a jeden z **Loupových**

opravdu zajímavých obrázků jsme vybrali a zde **vpravo** to nabízíme čtenářům e-GAGu:

JEAN-JACQUES LOUP (1936-2015)

Vlevo je plakát plus jeden obrázek z pestrého výběru vtípů na téma „**Uprchlíci**“. Článek na téma **Refugiados** napal místopředseda FECO Španělska **Juli Sanchis Aguado** - jinak známý coby „**Harca**“. Zabývá se migrací a ohlasu na ni v díle karikaturistů s názvem *Raising the European Union and closes Doors Walls* Z kreseb byla následně uspořádána výstava - a my z ní do GAGu vybrali kresbu od „**Nano**“ (**vlevo dole**).

TOZAKI

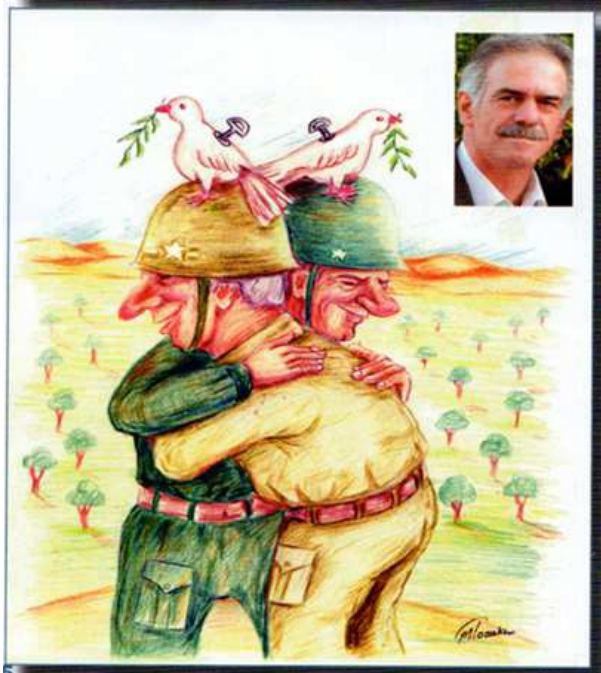
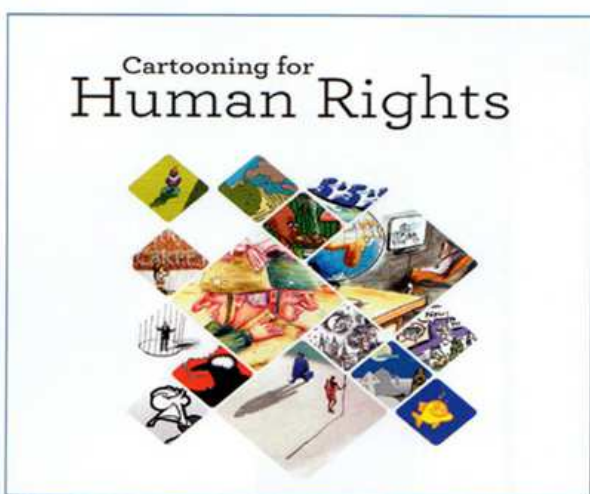
MUSTAFA TOZAKI "İNSAN HAKLARI KARİKATÜR SERGİSİ VE SEMPOZYUMU"NA KATILYOR

(05 Kasım 2015 – Lefkoşa) Kıbrıslı Türk karikatür sanatçısı Mustafa Tozaki, Fransız karikatür sanatçısı Jean Plantu'nun başkanlığında faaliyet gösteren "Barış İçin Karikatürler" (Cartooning for Peace) örgütü tarafından, Fransa'nın Strasburg şehrinde düzenlenecek olan "İnsan Hakları ve Karikatür" (Human Right and Cartoons) konulu sergiye, konferansa ve söyleşiye katılıyor.

15 – 16 Aralık 2015 tarihlerinde, Strasburg'taki Avrupa Birliği Parlamento Binası'nda yer alacak "İnsan Hakları ve Karikatür" konulu etkinliklere, AB'ye üye 28 ülkeden özel davetli 28 karikatürcü katılacak...

15 Aralık 2015 tarihinde, Avrupa Birliği Parlamento Binası'nda açılacak "İnsan Hakları ve Karikatür" konulu sergide, her katılımcının 1x1 metre boyutunda birer karikatürü yer alacak...

Etkinlik çerçevesinde ayrıca, Suudi Arabistanlı aktivist Raif Bedevi'ye, Sakharov İnsan Hakları 2015 Ödülü'nün verileceği öğrenildi...

Toto téma (migrace) se objevilo v soutěži „*Quo vadis Europe?*“, v níž byly uděleny tři hlavní ceny a deset *Special Mentions*. Dvě z oceněných kreseb se nabízejí spolu s plakátem, který představuje jména a tváře přepočtených členů jury. K tomu se ještě v GAGu asi vrátíme, protože další článek s titulkem „*Telepatie?*“ si všímá toho, jak se nejméně pětice karikaturistů vrhla ihned na slavný snímek utopeného chlapečka vyvrhnutého na mořský břeh - a zpracovala ho různě... ale vlastně stejně? Tak to prostě dnes v cartoonistice běží (a leží).

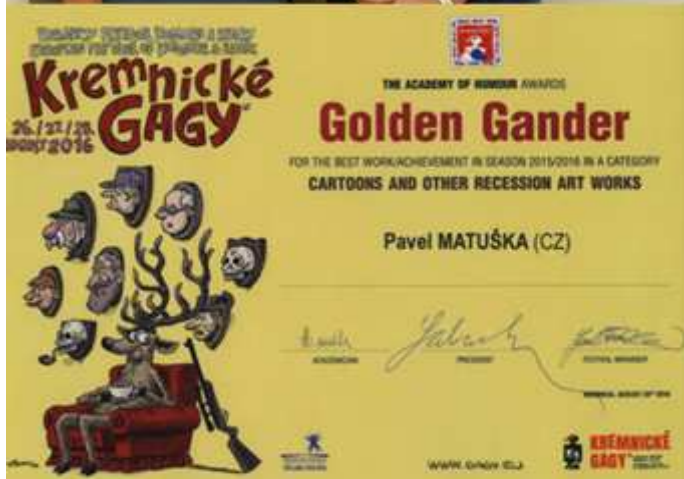
Jelikož jsme měli tu možnost strávit pár dní na Kypru při hodnocení tamní mezinárodní soutěže, odvezli jsme si odtamtud stejnou publikaci, kterou v čísle 61 prezentuje **Peter Nieuwendijk** (str. 15). **Cartooning for Human Rights** (viz vedle) je výstavním katalogem i průvodcem po výstavě a osobnostech, které do ní přispěly. Recenzovali jsme ji už v minulém e-GAGu a tak jen připomínáme její obálku a jeden vtip s holubičkami na klíček (a olivovým sadem v pozadí) od **Mustafy Tozakiho** (jeho tvář vidíte na malé fotce). Jedním z karikaturistů ze „zemí osmadvacítky“ byl totiž za Kypr vybrán tento umělec - a právě od něho jak **Peter N.**, tak **Ivan H.** tu sličnou knížku v *Girne* obdrželi.

Jen na okraj: Mustafa Tozaki byl tím, kdo mi věnoval nejen ten katalog a kdo nakreslil můj portrét (v příštím čísle) - také mi napomohl při komunikaci s místními autory, neb jako novinář rozumí i rusky! (ih)

To by bylo zatím vše - ale jelikož nejsme v probírce sešitem ani za polovinou, ještě se k přebohaté náplni FECONewsů zřejmě vrátíme... V minulosti jsme tak trochu tento zdroj v e-GAGu zanedbávali. Pokud však jde o mapování událostí ve světě výtvarného humoru, ukazuje se, že ten nepřehledný a nijak neredigovaný obraz o žánru cartoons, jakým se dost bezvysledně prodíráme na „netu“, nelze opravdu nahradit ničím jiným než zasvěceně redigovaným časopisem. Vážně!

Pokud zanikne tištěná verze, budeme samozřejmě vděční i za ten e-FECONews. Jen by mohl vycházet častěji než dvakrát do roka... (G-men)

Upozornění: V sešitu FECOnews Nr. 61 se nachází i dvoustrana k 26 letům existence **České unie karikaturistů**. Jejím podkladem byly **GAGy** a katalog - encyklopedická publikace „**ČUK 2cet**“, kterou jsem věnoval Peteru. N. (Děkuji za promptní dodání katalogu těsně před mým odletem na Kypr **Bohouši Širovi**). (ih)

Kremnické Gaggy 2016

Tridsiatyšiasty ročník **Európskeho festivalu humoru a satiry** bol v znamení pocty karikatúre viac ako iné ročníky. Do *Uličky slávnych nosov* pribu-

dol **Kornel Földvári**, bez ktorého by karikatúra v spoločenskom vnímaní nebola ani tou rozprávkovou *Popoluškou* ako je teraz. V programe **KORNE-LIÁDA** spomínala na pravého GENTlemana jeho družina: *Daniela Kapitáňová*, *Fero Jablonovský*, *Rasťo Piško*, *Peter Krištúfek* a *Dušan Dušek*. Programu sa zúčastnila nielen *Nad'ka Földváriová*, ale dokonca aj *Kornel* osobne, aj keď (ako inak) iba v kreslenom filme.

Nominace karikaturistů

Tento rok boli nominovaní karikaturisti:

Volodimir KAZANEVSKY (UA), Trajko POPOV (BG), Stanisław GAJEWSKI (PL), Gergely BACSA (HU), Pavel MATUŠKA (CZ), Walter IHRING (SK) a Boris FARKAŠ (SK).

Akademikom za karikatúru bol *Peter Homola*.

Prebehla tradičná **Dražba čistého papiera**, **Improkarikatúra** bola na tému **Hranice humoru**. Sprievodnou **výstavou** bol výber najlepších prác z doterajších ročníkov **Zlatého súdka**.

Zlatý Gunár: Pavel Matuška

Ocenenie **Zlatý gunár** získali **Pavel Matuška (ČR)** a **Walter Ihring (SR)**.

Prezidentom KG bol *Marián Labuda*, ktorý dostal ocenenie za celoživotné dielo.

Ostatné podrobnosti o festivale nájdete na stránke <http://www.gagy.eu/>

Fero Jablonovský, dramaturg KG
Písané pre e-GAG a Cartoon Gallery

Na fotografiách:

Pod vlajkami **Evropy a Humoru** na **KG 2016** získal ZG Čech **Pavel Matuška** (na fotu + *Fero Jablonovský*) a s trofejí obdržel i **diplom (dole)**. **Kornel** to všetko viděl (**vpravo**)!

V kulisách starobylého města se letos dařilo jak divákům, návštěvníkům i hostům (**viz foto nahore**) - tak humoristům (na fotu **dole tučet karikaturistů** před svým dílem), kteří zde měli tradiční svátek. V akci nabitém posledním srpnovém víkendu nechyběly obvyklé body programu, jakými jsou kupř. *Improkarikatura* (foto **vlevo**) a výstava, tentokrát nejlepších prací z mezinárodního *Zlatého soudku* (na fotu **vpravo**: F. Jablonovský, J. Fakla, F. Vico).

Prešov - Brain sneezing

Ceny vyhlášený, nejuctipnější autoři ocenění, nejlepší obrázky vystaveny. Co zbývá?

Z vernisáže výstavy vybrat snímek s jedním z laureátů: **vlevo** vidíte **Andreje Mišanka**, laureáta **2. ceny**. Spolu s prešovským organizátorem projektu „Brain sneezing“ **Peterem Rázusom** (vpravo) pobavili z pódia publikum domovského klubu „Wawe“. A ještě než stačil spatřit světlo světa tento výtisk e-GAG č. 9, už visí na stejném místě v Prešově další výstava - a vůbec ne méně významná.

Tentokrát jde o přehlídku prací výborného autora cartoons z Monte Negra jménem **Luka Lagator**. Černo-horce znají čtenáři GAGu především z rubriky *Výsledky* - obvykle coby laureáta některé z cen mezinárodní soutěže a autora originálních vtipů beze slov.

Jednu ze zde prezentovaných - s názvem „**Monkey bussines**“ - vidíte **vlevo!** V prešovské „Galérii kýchania mozgu“ se Lagatorovy obrázky nabízejí od 7. září 2016 a výstava potrvá až do půlky měsíce října. (G-men)

Snímek: **Wawe**;
kresba: **Luka Lagator**

Vicovinky

(do každé rodinky).

Tento poněkud nepovedený titulček chce napovědět, že **Fedor Vico + noviny** patří k sobě už sakramentsky dlouho - že by přes půl století?

Přestože, jak známo z učebnic žurnalistiky, není nic zbytečnějšího, než včerejší noviny, přinášíme zprávu o dalším deníkovém titulu ze Slovenska, kam Vico „zanáší“ (své vtipy). V Prešovském večerníku se jednou týdně objevují jeho vtipy - tyto dva jsme našli koncem června během návštěvy Prešova. Od autora bohužel víme,

že za honorář z této páteční přílohy si pořídí sotva dva panáky „horké“. Ani pro důchodce to není zrovna velké přilepšení, ale *díky za každé dobré ráno* s vtipy v novinách. I když jsou třeba jen z včerejšího večerníku. (sek)

„Nezmysly ešte nezmizly...“

aneb:

Jablonovský uvádí: výstava (Ž)ARTU v pohybu

Kdo by si chtěl prohlédnout výstavu **Fero Jablonovský: NEZMYSLY / VÝTVARNÉ (Ž)ARTY**

v GALÉRII F7, Františkánske námestie 7, Bratislava, má holt smůlu. Konala se v metropoli Slovenska v srpnu a skončila 3. září. Jenže! Jako by autor věděl, že dnešní doba patří lenochům všeho druhu. A že dokonce v Praze, kde žije pár desítek kreslivých humoristů, se na zahájení výstavy jednoho z nich se mu jen málokdy podaří přivítat aspoň dva tři kolegy. A tak nám poslal prohlídku své výstavy v e-podobě... A fakt to funguje! V doprovodu příjemné muziky se můžete projít originální výstavou v originálním prostředí na adrese:

<https://www.youtube.com/watch?v=9yk8vNEXis> ®

Pro toho, kdo je líný i na tak pohodlnou prohlídku, máme aspoň pár údajů o expozici. Představila

výhradně originály „špeciálne vytvorené pre tento priestor v posledných týždňoch a dňoch, niektoré vznikli priamo v galérii. Súčasťou výstavy sú ilustrácie textov *Daniely Kapitáňovej* z cyklu **Nezmysly nezmizli** a po prvýkrát sú predstavené motívy ilustrácií k jej pripravovanej rozprávke o čertíkoch, niektoré aj ako priestorové objekty“.

Fero Jablonovský predložil ľudu neobyčejnou výstavu, z níž (viz vľavo nahoře) prinášime malou ukážku. Krom úvodního plakátu a jedného z exponátu (níže) jsme vybrali portrét autora po úspešnej inštalácii, vľavo *Rudolf* (sediaci), vpravo *Antoaneta* (ležiaca)

Hiášení / **Pavel Matuška: Jak jsem v Kremnici ke Zlatému houserovi přišel**

Poslední srpnový týden propukl v malebném městečku uprostřed slovenských hor mumraj se společným jmenovatelem, kterým byl HUMOR. Nebe v Česku bylo v ty dny bez mráčku a teploty prý přelézaly třicítku. V Kremnici, kde probíhal 36. Evropský festival humoru Kremnic-

ké gagy 2016, bylo také nebe bez mráčku, avšak příjemných 24°C. Díky tomu se dalo bez většího funění a pocení po tři dny přebíhat napříč strmým náměstím od jednoho místa, kde vystupovali ve svých žánrech nominovaní aktéři, k druhému.

Všem účinkujícím jako základna a občerstvovací depo sloužil V. I. P. Klub vedle Knihovny J. Kolára, kde bylo možné spočinout a **pohovořit s přáteli (viz obr.!)** Travnaté náměstí bylo stále plné piknikujících domácích a lemované stánky trhovců s velerůznými produkty, všude se linula vůně

grilovaných klobás, kuřat a jiných pochutin, míchaly se zvuky různých hudebních skupin,

soudky s pivem Svijany (místní vyslovují Svižany) a Kozel se vyprazdňovaly, ale neubývaly. Na pódiích a sálech se mezi účinkujícími v oborech: divadlo/kabaret, hudba/všechny žánry, pouliční/pohybové produkce, kreslený humor, literární tvorba/umělecký přednes, představili

zástupci ze Slovenska, Česka, Maďarska, Francie, Španělska, Izraele, Švýcarska, Polska, Belgie, Ukrajiny a Bulharska.

Do kategorie kreslený humor a jiné recesistické výtvarné diela byli nominováni dva domácí a pět zahraničních umělců; za Česko já. Páteční odpolední vernisáž naší společné výstavy spojená s dražbou čistého papíru, na který se teprve až po jejím vydražení (myslím, že za 130 Euro) pokusili přítomní kreslíři cosi přikreslováním spáchat, proběhla za velkého zájmu publika, stejně tak jako druhý den akce zvaná Improkarikatury, kreslení na desetimet-

rový pás rolovaného papíru přišpendleného na zdi, kde jsme se každý měl vyjádřit kresbou na téma *Hranice humoru*.

Přijetí nás pozvaných na festival bylo od místních milé, atmosféra přátelská. Já osobně jsem byl dojat ze setkání s V. Kazanevským, se kterým jsem se uviděl po 27 letech, které uběhly od doby, kdy jsme se v červnu roku 1989 potkali při přebírání cen v belgickém Knokke-Heistu. Také jsem slíbil, že budu tlumočit pozdravy českým kreslířům od Fedora Vica. Po třídením velkém a pestrém maratónu představení a výstupů (z Česka ještě písničkář Pavel Dobeš, herci Táňa Vilhelmová a Vojtěch Dyk skvělí v představení *Bláznivý Petříček* a Divadlo Drak z Hradce Králové s pantomimou *Poslední trik Georgese Méliése*, za kterou získalo též Zlatého gunára). Program zpestřil v šapitó Jan Kraus se svou talkshow, ve které exceloval především s letošním prezidentem festivalu hercem Mariánem Labudou.

V pozdním nedělním odpoledni pak zasedla porota Akademie humoru, aby rozhodla o udělení Zlatých gunárů v jednotlivých kategoriích. Ty pak byly v 19 hodin na závěr festivalu v amfiteátru Kremnického hradu oceněným předány. V zapadajícím slunci byla nakonec stažena festivalová vlajka parodující prezidentskou standartu (hlava husy s nápisem *Sranda vítězí*) a vlajka Evropské unie (ta se chvíli bránila) a festival Kremnické gagy 2016 skončil, aby za rok přišel znovu, jen s pořadovým číslem 37. Trošku jsem to v té chvíli Kremnici záviděl. Beze srandy.

Pavel Matuška

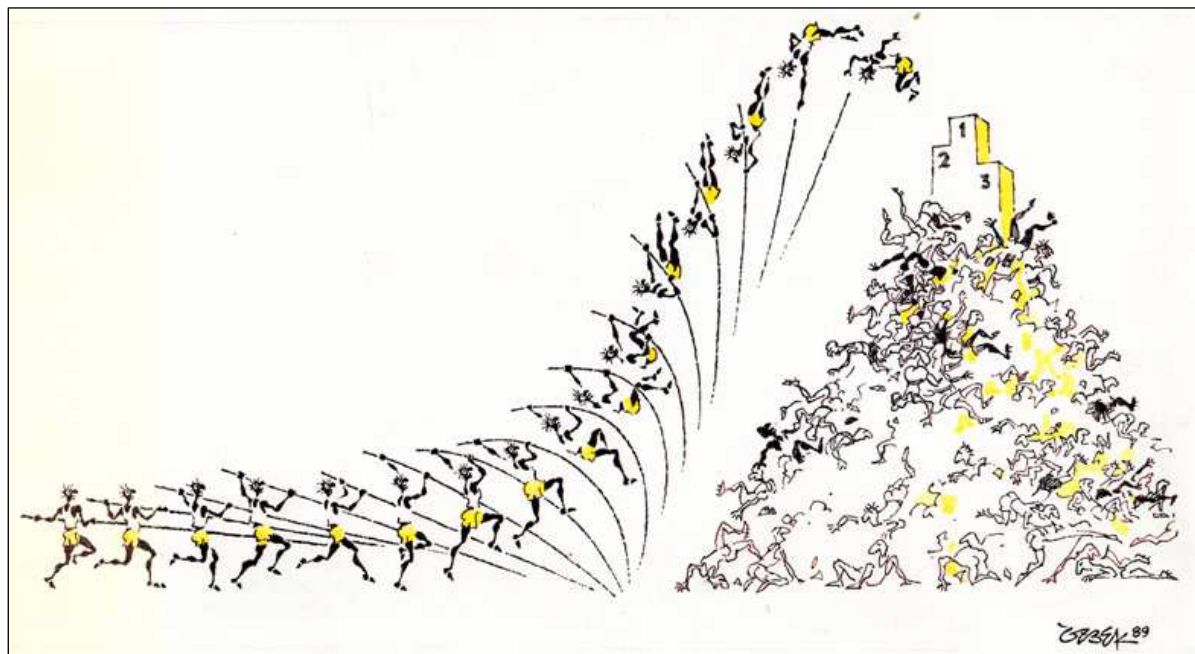
Snímky: **KG a GAG**

Neuvěřitelné se stalo skutkem!

Kdysi dávno, za vysokými horami a hlubokými řekami, v daleké zemi turecké, nakreslil **šestačtyřicetiletý** výtvarník kreslený vtip na sportovní téma, opatřil pevným kartonem, pečlivě zalepil do velké obálky a na ni ozdobným písmem úspěšného architekta nadepsal adresu: Redakce časopisu Stadion, Klimentovská 1, 110 00 PRAHA 1, Československo. A do roku připsal velké „EMIL“. V té obálce, kterou zanesl na poštu byly příspěvky do (tentokrát dost odvážně poprvé vypsáné jako mezinárodní) soutěže o nejlepší sportovní vtip pojmenované podle patrona olympijského vítěze *Emila Zátopka*: „**O Emila Stadiónu**“. Poštovní úředník známky obdařil pěkně čitelně razítkem, s datem z počátku roku 1989.

V Praze ještě byla zima, když obálka přistála na redakčním stole **šestačtyřicetiletého** redaktora *Ivana Hanouska*, který tuto soutěž navrhl a pak v redakci obrazového sportovního týdeníku realizoval. A bylo teprve předjaří, když kresby z té obálky spatřila osmičlenná porota, která měla vybrat několik nejlepších z celkem 942 kreseb od dvou set autorů ze třinácti zemí. V jury byli z řad znalců a autorů výtvarného žánru krom zmíněného organizátora kupř. Josef Kučera KOBRA a předchozí lauretát *Emila* (1987) *Jiří Slíva*. Šlo o to rozhodnout o cenách pro autory nejlepších prací...

Psal se teprve 3. duben toho roku, když se kresba z oné exotické obálky objevila za sklem v předsálí pražské Malostranské besedy a pod ní stálo vytištěno:

Eray Özбек (Izmír, Turecko) - **2. cena** v kategorii A - Téma: **Rychleji, výše, silněji.** (1989)

Kresba se objevila také na 4. straně útlého výstavního katalogu 6. *Emila Stadiónu* (a 155. Salonu kresleného humoru). Z ní jsme ho také oskenovali a reprodukci zařadili jako ilustraci-důkaz k tomuto textu. Ale pak nám to nedalo - měli jsme totiž pocit, že hodně zmenšená a jen černobílá reprodukce neukáže to, co jsme opravdu tehdy v porotě uviděli - a ocenili. Takže to, co vidíte nyní, je čerstvě reprodukováný skutečný originál, tak jak jsme ho letos našli v půdním archívu v jedné z krabic - v deskách, v nichž jsme schovávali vítězné vtipy z „Emila“, i když ne z úplně všech ročníků soutěže. A myslíme, že právě nyní si uvědomíme, jak výtečný nápad měl tehdy turecký autor. O jak skvělou kresbu tu jde...

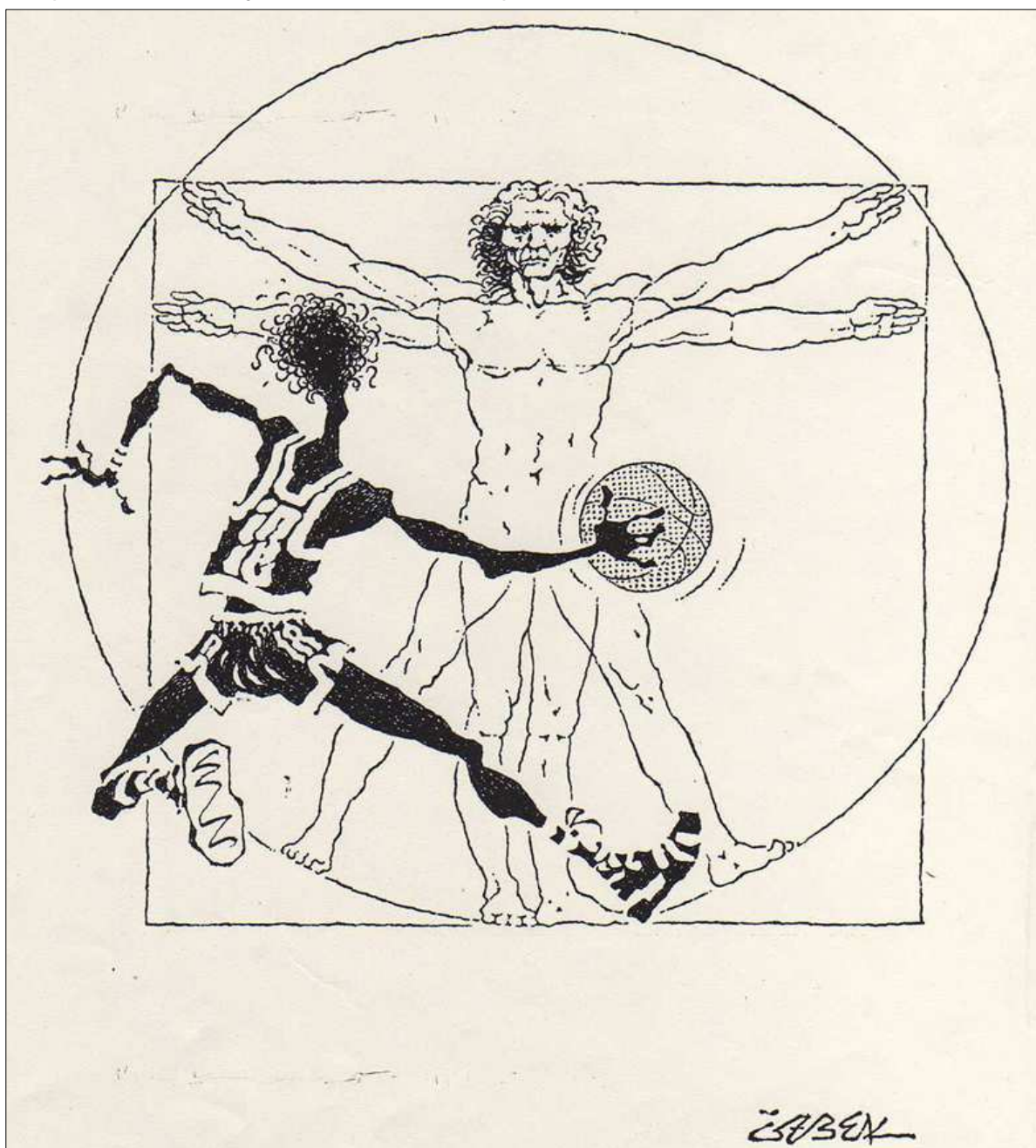
A do třetice!

Ale ten příběh ještě nebyl u konce. Také po dvou letech, v roce 1991 a znovu i v roce 1993 se totiž **Eray Özбек** zúčastnil opět pražské soutěže, v níž hlavní trofej, postavu *Emila* osobně přebírali jiní, výhradně českoslovenští umělci. Přesto si pro ceny přijeli do Prahy i dva Litevci ale i jeden oceněný fotograf až z tureckého Kypru...!

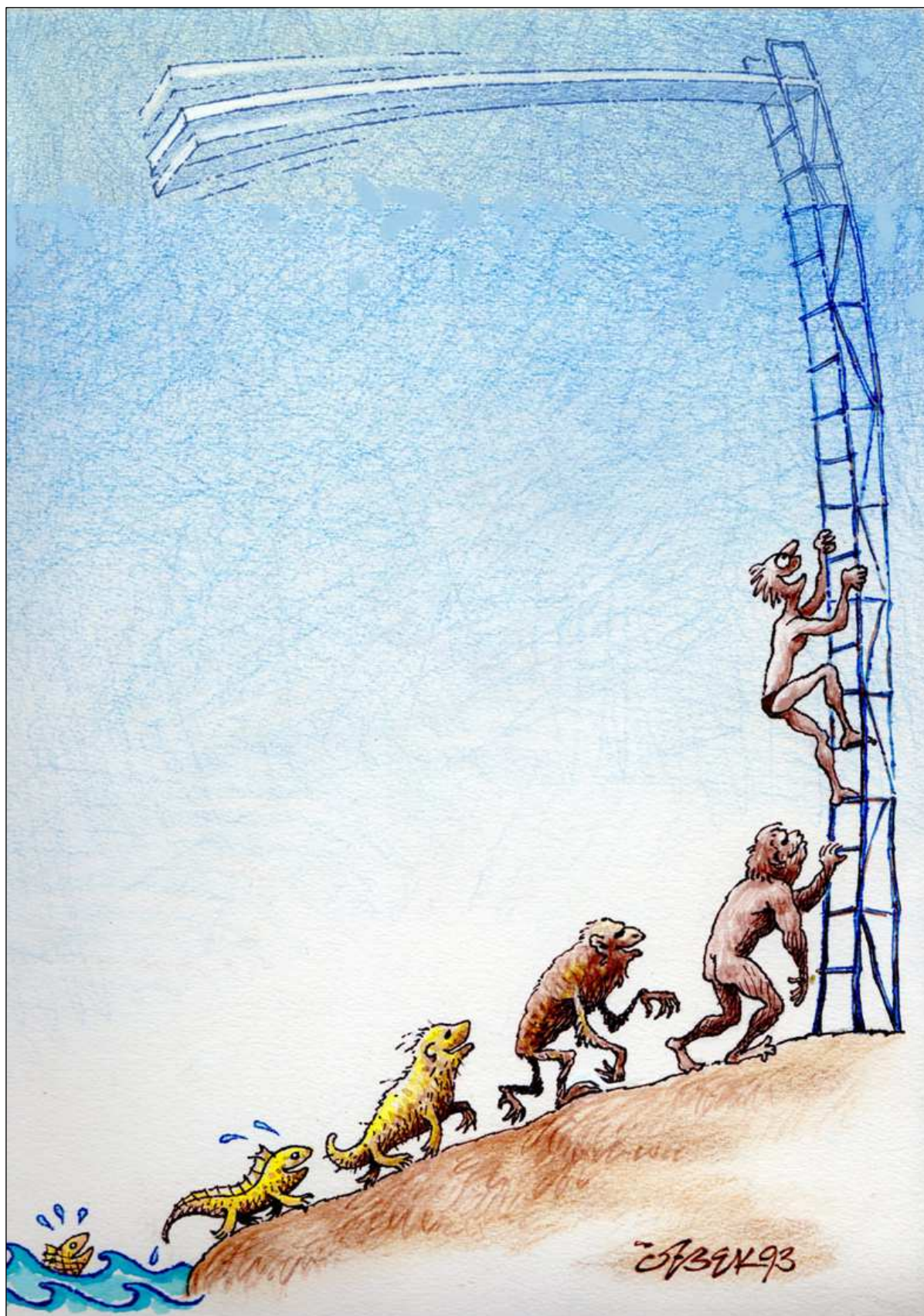
Kdo je Eray Özбек?

V době bez webu, googlu, e-mailu jsme byli de facto závislí na běžné poště či telefonu. Na průvodním listu **Eraye Özbeke** stálo, že je ročník 1942 (tj. jako I. H.) a že bydlí v *Izmíru* (Smyrna - v Malé Asii).

Özbekovy kresby se porotám líbily i v dalších soutěžních ročnících. V té době jsme „Emila“ pořádali už jako „bienále“ - tedy obrok (souviselo to i s odchodem Hanouska z redakce na „volnou nohu“ v roce 1987). „Nejvyš“ se dostaly Özbekovy kresby v obou dalších soutěžích. V roce 1991 to byla kresba s přesným využitím notoricky známého díla *Leonarda da Vinci* - jak ji vidíte na této stránce. Kdo kdy viděl házenkářského brankáře v akci, bude souhlasit! Ve své kategorii získal dokonce **1. cenu** (v jury byl mj. *Miroslav Barták*). A barevný obrázek (ten **najdete na další straně**) získal rovněž **1. cenu** v soutěžní kategorii na téma: „I sportovní život vzešel z vody“ (opět s *Bartákem* v porotě). Psal se již rok 1993, bylo to v nové České republice a byl to 8. (a zároveň poslední) ročník EMILA. Bohužel za krátko i Stadionu jako časopisu... **Všechno jednou končí**, říká se přece...

Eray Özбек (Izmír, Turecko) - **1. cena** v kategorii A (1991)

Eray Özbek (Izmír, Turecko) - 1. cena v kategorii A „I sportovní život vzešel z vody“ (1993)

Avšak!

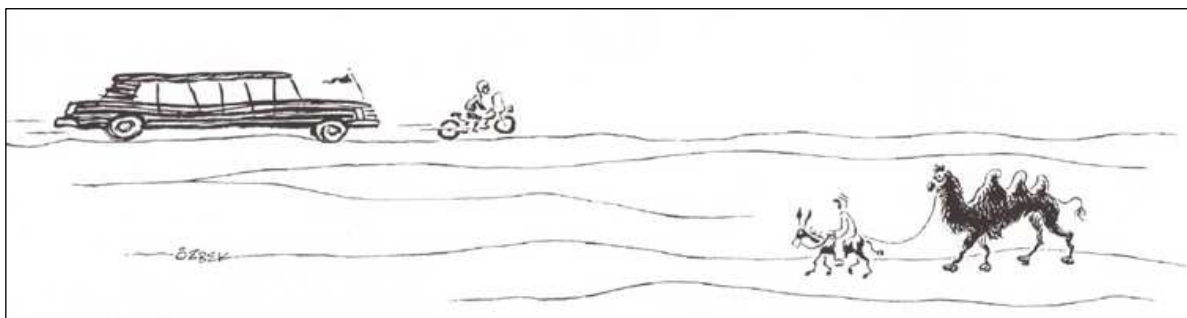
Aneb setkání po 27 letech. Už tehdy se vytvářela (i bez facebooku aj.) jistá komunita mezinárodně soutěžících karikaturistů. Koncem 80. let jsme málo věděli o jejich členech, kteří

obesílali výstavy - jako organizátoři celkem mnoho neříkala ani jména, ani kreslířský styl v té době oceňovaných cartoonistů. Až nyní se tedy můžeme podívat anebo spíš pyšnit, jaká jména se už dlouho před znovuzrozením Bienále Písek objevila v listině vítězů 8. ročníku v roce 1993... Kromě vítězného NOSa se v ní nachází ve dvou kategoriích soutěže (šest cen) hned pětice cizinců: *Očakovskij, Šabanov, Savilov, Murovcev* a právě **Özbek**. Z tehdejšího pohledu to bylo zvláštní, psát za všemi těmi dosavadními kreslíři ze SSSR najednou nové domoviny: *Moldavsko, Rusko, Ukrajina* či *Uzbekistan*...

Prvá půlka 90. let toho hodně a rázně změnila. Nejen, že slovenští autoři už měli svůj vlastní spolek, ale nakonec i vlastní stát. Nejen, že zanikly nové humoristické časopisy, ale ke dnu šel i nepotopitelný titul *Dikobraz* a jeho následníci. Původní plány

ČUK na vlastní výstavní síň a vydavatelství se neuskutečnily, předpokládaný zájem českého vzdělaného publika o inteligentní humor byl velkým omylem. Naopak - dařilo se autorům a periodikům počítajících s tím, že v českém prostředí je tomu stejně, jako ve světě - zájemci o humor se rekrutují z publika málo náročného, často žádajícího jen jednoduché (a mnohokrát osvědčené) postupy. A vystačí si s tzv. „legračními panáky“.

Většina autorů (a týkalo se to i dobrovolníků z ČUKu) se musela starat především o sebe. Také *Hanousek* po 13 měsících v redakci zpravodajství ČST odešel opět na „volnou nohu“, ale posléze raději opět využil nabídky veřejnoprávního média. ČRo ovšem nebyl tím ideálním místem pro výtvarný humor... Ten se tak stal pro I. H. jen koníčkem, i když samosebou tím hlavním. V prvním (a posledním) workshopu, který jsme realizovali pro členy spolku se však odehrála drobná událost: v dražbě či v aukci knížek kresleného humoru se objevila jedna pozoruhodná publikace: **Eray Özbek: Silhouettes** - vydaná „Cartoon Foundation“ v Ankaře. Nebylo sil, která by *Gagmenovi* zabránila tuto knihu vydražit! A stála za to...

Vpravo vidíte obálku, přední i zadní stranu brožované, ale dost tlusté publikace, v níž je více než sto kreseb z konce 80. a první polky 90. let. A našla se tu i díla oceněná v Praze - v Emilovi! Určitě jsme o publikaci v prvních ročnících magazínu psali, pohříchu jsme si nedokázali pořídit fungující vyhledávač, který by řekl, ve kterém čísle to přesně bylo. Tím skončilo setkávání *Hanouska* s *Özbekem*... bylo dálkové, neosobní - jaksi platonické...

Počátkem nového století (tisíciletí) jsme už však o sobě všichni navzájem věděli dost - fyzicky jsme se setkávali s Poláky a samozřejmě se Slováky, ale díky internetu už jsme byli jako doma také u (www) Turků, Chorvatů, Bulharů, Rumunů i Iránců... Díky soutěžím v Knokke-Heistu a ECC v Kruishoutemu jsme měli blízko do Belgie; rovněž k německým Turkům na webu *DQ* či na turecký Kypr prostřednictvím magazínu **New Scorpion Huseyina Cakmaka**. Také FECO se snažila a její magazíny a bulletiny i web - pro vzájemnou informovanost znamenaly hodně. První možnost k seznámení s velkými autory jsme dostávali při účinkování v porotách nejen v Česku, ale i v Polsku. Velkým zážitkem byla jury soutěže Nassredin Hodža v Istanbulu, kam Hanouska pozval „caricatureq“ **Kemal Ozyurt**. Mohl se tím pádem setkat s populárním **Erdoganem Bašolem**. A teď tedy... **Eray Özbek!**

Na snímcích z jednání poroty je **Eray Özbek** v brýlích **napravo**. Černovousý muž je **Huseyin Cakmak**. Na **dolním fotu** (kopie) z místního deníku „Vatan“ sedí **Özbek** před **Hanouskem**

A bylo to...

Když Hanouska proslulý vydavatel **Nového štíra** už potřetí pozval do jury mezinárodní soutěže v přímořské severokyperské *Kyrenii*, neměl důvod - s výjimkou zdravotního stavu - odmítnout. **Huseyin Cakmak** mu pak sdělil sestavu členů jury a v ní - **Eray**. Od prvního úsměvu po příjezdu bylo jasné, že ví kdo to z Prahy přiletěl! A ihned se ptal, zda český porotce ví, kdo je on. Řeč se hned stočila na soutěž o Emila... I když nelze tajit G-menovu jazykovou nevybavenost, brzy bylo zřejmé, že ani cenu, ani finanční odměnu tehdy **Eray** ze Stadiónu nedostal. A popravdě řečeno, kdoví, zda tehdy výsledky plus diplomy a katalogy ve dvou „polistopadových“ ročnících autorům odešly. I když... to, že pak přijeli tři cizinci a měli jsme pro ně ubytování a české honoráře, napovídá, že nejspíš ano...

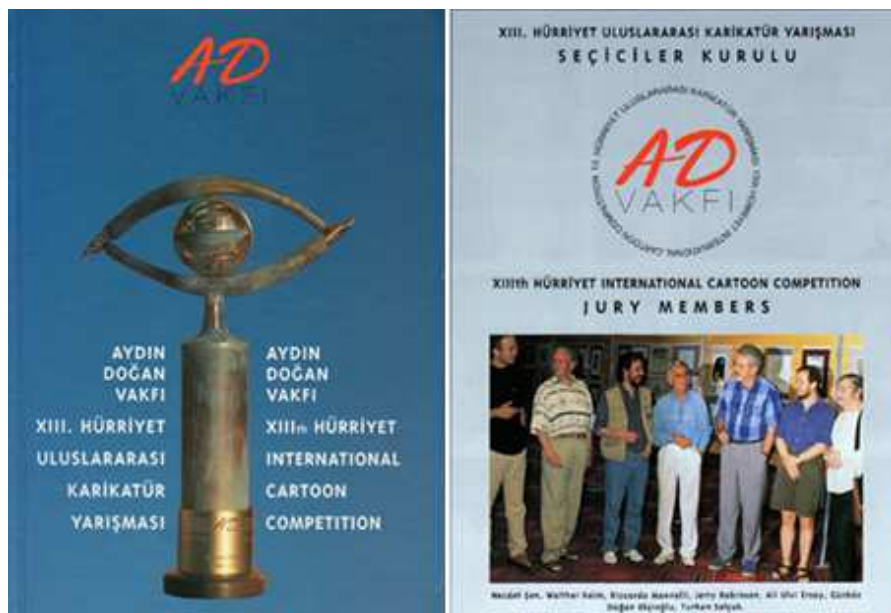
V každém případě šlo o shledání **Özbek-Hanousek** více než jen radostné - a turecký umělec se ukázal být během těch několika dnů nad obrázky, u stolu i na výletech nesmírně milým a charismatickým pánem, jakých po světě mnoho neběhá... Teda spíš nechodí.

(GAGmen)

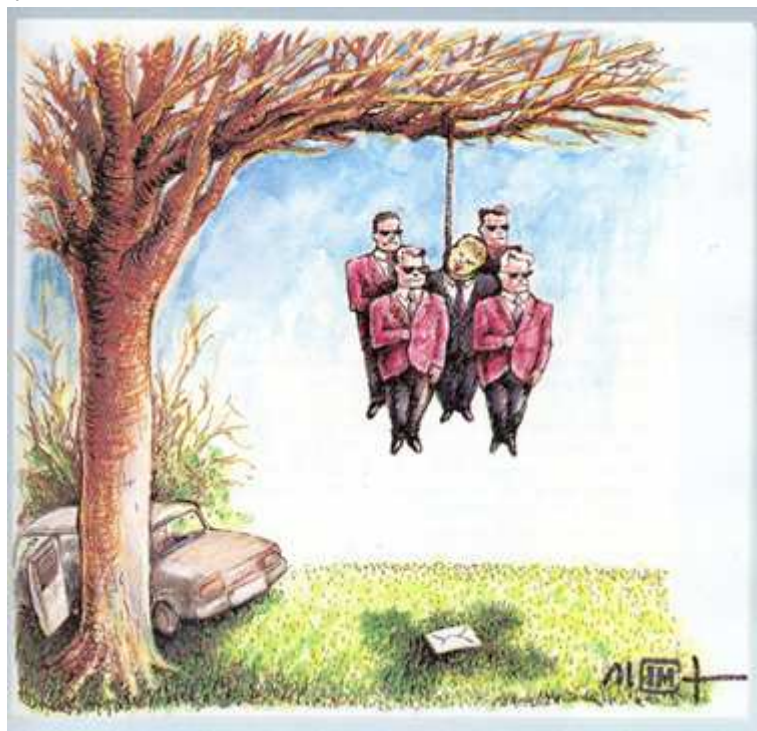
Snímky: **Musa Karya** (Kypr) - Kresby: **Eray Özbek** (Turecko)

Jedna stará, jedna novější. Také dnes nabízí GAG recenze dvou knih, obvykle katalogů. Tu starší, tlustou už pro tento účel sušíme pár let - přišla tedy konečně na řadu. Shodou okolností zrovna v čase, kdy ještě nevíme, jak to bude s pořadatelem mezinárodní soutěže „Aydin Dogan“ vypadat v budoucnu. Jde totiž o jednu ze dvou nejuznávanějších tureckých přehlídek světového humoru a nedovedeme odhadnout, kam až zajde tamní prezident ve svém zatýkání liberálů a intelektuálů, které houfně obviňuje z antipatií k jeho způsobu vládnutí. Jak víme, tak právě karikaturisté a satirici vůbec to mají v taktu fungujících státech těžké a bývají i první na řadě pokud jde o cenzuru a někdy i věznění. Ale k věci...

XIII. Aydin Dogan (1996)

V Česku i okolních státech je nemalá množina autorů kreslených vtipů, kteří vědí, jak vypadají katalogy mezinárodní soutěže cartoon pořádané v tureckém Istanbulu. My, co je vlastněme (díky šlechetným dárcům), se můžeme těšit z jejich současné podoby - jsou co do barvy obálek různobarevné, co do formátu velké a co do tloušťky - prostě tlusté. Teď myslíme ty z posledních let 2009 - 2015.

z posledních let 2009 - 2015. To značí soutěžní ročníky 26. - 32.; letos se konala soutěž už po třiatřicáté!

Ale my tu máme svazek s nadsímem **13. AD vakfi** = katalog z roku 1996 vydaný v Istanbulu. Má pevné desky s obrázkem froteje o níž se soutěží a je většího než malého formátu (**viz obr. nahoře vlevo!**)

Má číslované stránky, poslední nese číslo 174. Hned na počátku (str. 7) se dozvídáme, proč je ono **AD** nahoře na obálce: Úvodní slovo turecky (a vedle anglicky) má **Aydin Dogan**, prezident *The Aydin Dogan Foundation*. Následuje slovo výkonného předsedy akce a na stránce 11 vidíme na barevné fotce členy soutěžní jury - je jich sedm, samí pánové (**viz!**) - vedle čtyř Turků tři cizinci: *Walter Keim*, *Riccardo Mannelli* a *Jerry Robinson* ... popravdě mi v roce 2016 ta jména moc neříkají. Z Turků si nelze na snímku

nepovšimnout *Turhana Selčuka* (nar. 1922). Jak asi víte, tuto mezi tím již zesnulou velkou postavu turecké cartoonistiky připomíná dnes název další mezinárodní soutěže v jeho zemi. Jednání poroty pak dokumentuje jedenáct dalších barevných fotografií na dvoustraně 12-13. A každý člen jury je pak zvlášť na jedné stránce představen - dozvídám se tak, že pokud jde o cizince, je to Američan, Němec a Ital, navíc osoba, která nebyla na společné fotce - Francouz Francois Solo. Všech osm členů poroty potvrdilo svůj verdikt vlastnoručním podpisem na výsledkové listině, jejíž reprodukci patří celá strana 22. Na protější straně je menším písmem vyjmenováno hodně úspěšných autorů - kromě tří cen se totiž udělovalo i sedmáct *Awardss of Success*. Když si sečteme 3 ceny a 17 uznání, je zřejmé, že těchto dvacet jmen patří k finalové kolekci nejúspěšnějších prací.

Dříve, než se jim začneme věnovat, nalistujeme úplný závěr katalogu a najdeme tam *Obsah*. A v něm kompletní seznam všech obrázků, tedy jmen jejich autorů, tak jak jsou v katalogu seřazeni od stránky 24 po stranu 174 (obsahuje na čtyřech tiskových stranách jména nejen zmíněné dvacítky kreseb těch nejúspěšnějších, ale ještě více než stovky obrázků vybraných na výstavu a tím pádem i do katalogu). Je jich 111 a zatímco oceněným autorům je věnována vždy dvoustrana (vlevo portrét umělce a jeho vizitka, vpravo úspěšná kresba) tak zbytku „jen“ jedna strana. Ale to slůvko jen není v úvozovkách náhodou - vtipy, bez ohledu na formát a grafickou podobu, mají vždy celou stránku, každý je opatřen jménem a příjmením autora plus jeho národností (v turečtině i angličtině). Stránku (a to i tu s černobílou kresbou) pak obarvuje pěkně barevná vlaječka umělceva státu.

Tehdy ještě e-mail nebyl obecně užíván, takže se musely otvírat velké obálky polepené známkami... Abychom nemuseli sčítat zástupce různých zemí v obsahu katalogu, spokojíme se údaji ze zmíněného úvodu *Presidenta of the Executive Committee* jménem *Organ Birgít*. Píše, že do soutěže přihlásilo své práce 848 autorů z 80 států - a obrázků měla komise k posouzení **2524!** Tedy - všechny asi už ne, protože ještě před tím se konala „primary election“. A ta „pustila dál“ pouhých (myšleno též v úvozovkách) **502 děl 391 umělců...**

A nyní k tomu hlavnímu; tím je kvalitní a na křídě tištěný katalog cenný - jde o ty vybrané soutěžní kresby. Vybrali jsme z nich několik zajímavých prací. Z oceněných tu vítěznou od **Mihaie Ignata** z Rumunska (**viz** předcházející strana) - za ním skončili dva Ukrajinci *Derga-*

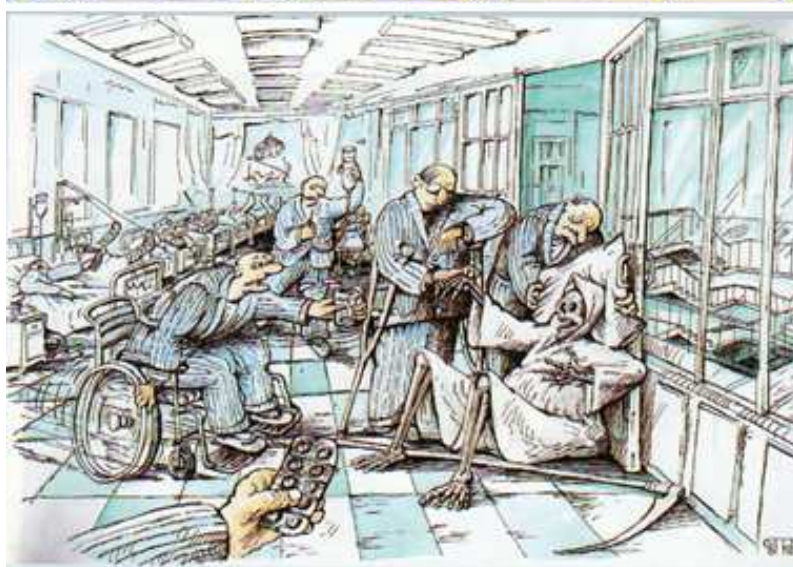
čov a *Kosobukin* - ale vybrali jsme dvě jiné od: **Igora Varčenka** a **Pjotra Kuliniče** oba z Ruska (**viz obr.** níže!). A protože se mezi sedmnácti „diplomanty“ neobjevil žádný z českých autorů, vybrali jsme **Pavla Matušku** - jediného našince mezi vystavujícími a jednoho ze Slováků - **Ivana Kovačika** (**viz obr.** na minulé straně!)

Až při opakované prohlídce-probírce publikace jsme si všimli, že někteří autoři tu nejsou zastoupeni jen jediným vtipem, pár se jich může těšit z toho, že se porotcům líbily hned dva vtipy (*Drazdov, Nedyal, Schneider, Szumowski...*) A také až při prohlídce obsahu jsme objevili chybu tak častou v neevropských publikacích - index jmen autorů je zmatečný, protože tamní pořadatelé nedokáží sestavit autory podle abecedy. U některých prostě berou jméno jako

příjmení a tak se třeba pod literou „M“ objeví dva autoři, dle jejichž příjmení bychom mohli uvažovat, zda nejde třeba o otce se synem. Jenže, když se tu pod sebou pěkně usadili tři pánové Miodragové (*Ivanovič, Stojanovič a Veličkovič*) těžko uvěřit, že by šlo o sourozence....

S výrokem jury lze jen těžko polemizovat, protože každá taková skupina znalců je jiná a může preferovat jiný druh vtipů. A těžko proti zařazení některého díla tak „vysoko“ přesvědčivě cokoli namítat. Lehčí by snad bylo vyargumentovat, že jiné dílo z „dolních“ míst seznamu by si lepší umístění určitě zasloužilo také. Ze jmen a děl zúčastněných autorů lze ovšem docela dobře (a smutně) vyvodit, že přece jen od té doby čas hodně pokročil. A že za těch dvacet let se nejen poněkud pozměnila grafická podoba příspěvků (digi?) ale také množina autorů; vždýť mezi jmény nacházíme řadu karikaturistů, kteří už nesoutěží. A také ty, kteří už ani nežijí (*Kosobukin*).

Ale abychom nekončili příliš nostalgicky - už tento katalog z roku 1996 ukázal, jak mnohotvárný pokud jde o styly i nápady je žánr tvorby žánru cartoons. A také, jak vedle sebe mohou na výstavě (či

v katalogu) bez problému koeexistovat kresby či malby zcela protichůdné - a přece se můžeme potěšit i popudit s každým z nich - a to zcela individuálně. Nejen autoři vtipů, ale také jejich konzumenti na výstavách či na monitoru, jsou přece různí! (IH)

Pro informaci aspoň pár známých jmen ze seznamu sedmnácti autorů, kteří obdrželi čestná uznání a kteří mají své kresby v katalogu **AD 1996**: *Komarnicki* (Bulharsko), *Miloradovič* (Srbsko), *Pavel* (Rumunsko), *Pijet* (Kanada), *Voroncov*, *Nenašev* (oba Rusko)

Facing the Climate (2015)

ŠVÉDSKO: Love Antell, Magnus Bard, Riber Hansson, Helena Lindholm, Karin Sunvisson.

RAKÚSKO: Andrea Maria Dusl, Jeffrey Guan, Bruno Haberzettl, Nicolas Mahler, Janina Wegscheider.

SLOVENSKO: Karol Čizmazia, Kazo Kanala, Vojtech Krumpolec, Bobo Pernecký, Laco Torma.

O cyklu **výstav** autorů ze čtyř zemí s názvem „Facing the Climate“ (Ochrana klimatu?) už jsme toho přinesli hodně. Nejprve o té ve Vídni, kdy jsme zprávu se čtyřmi obrázky dali do GAGu č. 4 (str. 43). Poté jsme otiskli informace a foto z vernisáže v Bratislavě v GAGu č. 6 (na str. 47).

A nyní, kdy se „Klimatu“ v našem e-magazínu dostává pozornosti už do třetice, jelikož před námi leží též výstavní katalog, nemusíme k celému projektu nic obsáhle dovysvětlovat *).

A můžeme se věnovat právě recenzi pěkně tištěného a graficky solidně řešeného katalogu.

Vedle vlevo nahoře vidíte **obálku**, na níž se krom ústředního motivu od **Love Antella** (Švédsko) dostalo i na díla zástupců všech tří zúčastněných států. Propracovanou malbu idylky na mořské pláži **vlevo** jsme zvětšili (**viz níže!**) abyste mohli vychutnat dílo umělce jménem **Bruno Haberzettl** (Rakousko). Nám dobře známý výtvarný rukopis prozrazuje autorství **Karola Čizmazii** (Slovensko) u „*cvrnkání do zeměkoule*“. A dvojí zastoupení Švédska na obálce dovršuje práce (foto?) **Karin Sunvissonové**.

Jména všech patnácti vystavujících autorů (pět z každé země) vidíte zcela nahoře. Každému z nich patří jedna celá stránka (křídák) a krom portrétní fotky je tu o každém pár údajů v rodném i slovenském jazyce. Ale jako zajímavost upozorníme na nadpisy u seznámek. U těch „*germánských*“ jmen stojí: *Švédski umelci a umelkyne*, resp. *Rakúski umelci a umelkyne*, ale u našich slovanských sousedů čteme: *Slovenskí umelci*. A vskutku, ani jsme si pořádně nevšimli, že Švédi i Rakušani zařadili do své výstavní sestavy

vždy po dvou výtvarnicích.

Tím se ovšem dostáváme k jisté výhradě co do výtvarného žánru, který katalog nabízí - na rozdíl od Slováků se mezi díly obou dalších reprezentací ne zcela dodržuje zadání, které na obálce slibuje tvorbu „Karikaturisten und Karikaturistinnen“ a jejich „Blick auf den Klimawandel“. Taková Karin z Bělohradu je spíš grafická designerka a ilustrátorka a Andrea Maria z Vídně je hlavně kulturologička a filmárka, která ovšem umí kreslit... Podobně je tomu i u

Wojtech Krumpolec

geboren: 1947
 lebt in: Zalesie
 Arbeit: Designer, Karikaturist
 Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich recycle...
 Stellungnahmen

Crosswalk

Climatic changes

pánského výběru, kde vlastně jen Riber ze Stockholmu a Nicolas z Vídně zastupují tvorbu, kterou my staromilci pokládáme za kreslený humor (a satiru).

Z tohoto „formálního“ hlediska působí slovenská kolekce mnohem jednotněji, což samosebou nemusí být pro každého předností. Ale díky jisté sevřenosti jde o příjemnou a vyrovnanou podívanou, která ukazuje vysokou výtvarnou kvalitu vyvolených karikaturistů. Jako poněkud nadbytečné nám mohou připadat „názvy“ kreseb, tedy klasických **vtipů beze slov** (a jen v angličtině). Z pěti slovenských autorů se maličko vymyká jen **Wojtech Krumpolec** (viz sken - výřez z jeho katalogové stránky) jehož styl není tak formálně vycizelovaný, jak to známe u **Kanaly, Pernec-kého, Tormy a Čizmazii** - a u jejichž obrázků proto i bez podpisu na prvý pohled určíme autorství...

Pokud jde o rozměr tak jde o 21 cm na výšku a o 18,5 cm na šířku, takže to je spíš ležatý než čtvercový formát... A stránek je 28 (včetně obálky). Díky trojzřetnosti katalogu se ty „šedé“ stránky s textem (tři předmluvy) rozlezly tak, že málem přebily

patnáct stránek o hodně pestřejších - věnovaných stejnému počtu **autorů** (každá se 3 obrázky vybranými z výstavy).

(Ivan Hanousek)

**) Cielom tohto mimoriadneho výtvarno-ekologického projektu je upozorniť na naliehavé otázky klimatických zmien a potrebu trvalo udržateľného rozvoja. Výstava "Facing the Climate" už od roku 2009 putuje po mnohých krajinách sveta a videlo ju už viac ako 370 000 ľudí a ešte oveľa viac sa k nej pripojilo prostredníctvom digitálnych médií. [/Z katalogu/](#)*

„Robs“ - 80!

Foto: **Andrzej Terlecki**

Koncem června v *Muzeu dávných řemesel* v polských Žarkách zahájili výstavu plným názvem **Jubileuszowa Wystawa Rysunków Roberta Szecówki pt. „Patrz i Zapamiętaj”**. Jde o přehlídku autorových prací uspořádanou u příležitosti 80. narozenin a 60 let tvůrčí práce umělce - a představí obrazy z dětství **Roberta Szecówky** (viz foto!) v Žarkách. Karikaturista (nar. 1935) - u nás známý hlavně jako zakladatel soutěže Satyrykon v Legnici - kreslil vtipy pod značkou „Robs“. Krom desítky jiných ocenění je také „za swoją twórczość oraz promocję sztuki polskiej w Niemczech“ byl vyznamenán „*Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej*“.

Spolu s kolekcí 14 typicky „doušovských“ kreseb se ve čtvrtletníku Syndikátu českých novinářů objevila i tato přílehlavá fotka - portrét autora. A také následující text, který osvětluje poněkud neobvyklý (na naše poměry) výtvarný styl, kterým Douša používá ke ztvárnění ještě neobvyklejších nápadů či témat. Tu je:

Marek Douša kreslířem Mediažurnálu

Kdyby žil Marek Douša (nar. 1962) v Paříži a kreslil pro Charlie Hebdo, už by byl na pravdě boží.

Ale žije tady, kdesi nahoře, kde nasazuje mapa České republiky rohy a tamní obyvatelé tomu říkají výběžek. I Marek Douša tam má svůj web nazvaný „Výběžek“. A ještě: namísto pro pařížskou redakci pracuje už dvě desítky let pro pražský Reflex. Ten rozhodně není tak ujetý, jako byl (a teď je) měsíčník Sorry (Prává DEMokratická Legrace), kde Douša, jeho hospodský kumpán Fefík a další chlápci z polistopadového Famyzdatu začínali a který si s Charlie Hebdo, svým vzorem, co do drsnosti, nezadá.

Jenže toto tvrzení není přesné. Douša ve skutečnosti svou novinářsko-karikaturistickou dráhu začal - překvapivě - v budově čerstvě založeného Syndikátu novinářů ČR v roce 1990. Takže textem o autorovi plus jeho kresbami roztroušenými po tomto čísle Mediažurnálu se profesní kruh autora, co do redakčního místopisu, vlastně uzavírá.

V budově tehdejšího SČN v Pařížské ulici, dnes prošípané svými butiky pro Rusy a Číňany, sídlily (v místnostech po špionech z MONu) i dvě redakce tehdy založených humoristických až satirických časopisů pro chudé, avšak humorofilné české čtenáře. Oba tituly nepřežily problémy tehdejších privatizovaných distributorů tisku a vymizení trafik, ale během dvou let a ještě kousku roku třetího se Marek Douša stal z externího autora vtípů redaktorem měsíčníku

Mediažurnál 2/2016 15. Karikatura: Kreslíř Mediažurnálu - Marek Douša. Křehký 33letý Marek Douša (nar. 1962) v Paříži a kreslil pro Charlie Hebdo, už by byl na pravdě boží. Ale lidé tady, kdesi nahoře, kde nasazuje mapa České republiky rohy a tamní obyvatelé tomu říkají výběžek. I Marek Douša tam má svůj web nazvaný „Výběžek“. A ještě: namísto pro pařížskou redakci pracuje už dvě desítky let pro pražský Reflex. Ten rozhodně není tak ujetý, jako byl (a teď je) měsíčník Sorry (Prává DEMokratická Legrace), kde Douša, jeho hospodský kumpán Fefík a další chlápci z polistopadového Famyzdatu začínali a který si s Charlie Hebdo, svým vzorem, co do drsnosti, nezadá. * Ivan Hanešnek J... * Článek se v květnu 1990... * Douša se stal z externího autora vtípů redaktorem měsíčníku...

mediažurnál 2/2016. Příspěvek k diskusi o zpravodajství televize Prima. Problém objektivity. Zpravodajství na rozdíl od novin... Co's to zase uvrhl? Kontextu??

Škrt. Věřili byste, že 3. číslo tohoto magazínu mělo v březnu 1990 zcela vyprodaný náklad přes 400 tisíc výtisků? A že byl jeden každý prodaný za 3 Kčs? Douša se stal na počátku své kariéry též nuceným hrobařem týdeníku Kuk, jehož čtyři strany - pouze kreslených vtípů! - tištěné knihtiskem na rotačce, vydržely vycházet od máje 1990 jen do léta následujícího roku? A zanikl, i když stál jen 0,90 Kčs?

Autor tohoto medailonku, který tento „novino-časopis“ vymyslel a bez personálu s výjimkou externího grafika až do svého přechodu do zpravodajství ČST vedl, pak nechal blížící se zánik titulu dozorovat právě Doušu. A on tak činil nekompromisně a s vydatnou podporou velkého talentu českého kresleného humoru jménem Michal Hrdý (1959 - 2003). Tolik o Doušovi očima jeho „zaměstnavatele“... A nyní už jeho další profesní osudy, jak k nám k tomu z různých redakcí docházely sporé informace...

Oficiálně se kreslířská dráha Marka Douši začíná otištěním první kresby ve Kvítku Svobodného Slova (1988), pak přišel dokonce sám velký Dikobraz a hned po revoluci výše obě zmíněné humoristická periodika. Následovala poněkud rozháraná doba s občasným psaním a kreslením pro Reportéra, Expres, Mladou Frontu...

V bulvárním pražském *Expresu* řídil skoro rok tiskovou stranu zvanou *Šílení*. Stál osobně - jako rodič - u kolébky nového satirického titulu *Sorry* - dokonce je to on, kdo byl autorem „měkčího“ názvu měsíčníku černého humoru, původně zakládaného jako *PrDel*. Vypadalo to prý v jeho úva-hách asi takto: *Hara-Kiri* → *Pardon* → *Sorry*).

Ale už v roce 1995 Douša opustil Prahu a začíná bouřlivákova spolupráce s časopi- sem *Reflex*, která trvá dodnes. Jeho moderní, lehkou rukou nahozené komentování padne jako ulité prakticky k jakýmkoliv materiálům, kde by fotka byla jen málo účinnou ilustrací...

Také si, už kolem roku 2010, přestává rozumět s tvůrci *Sorry* (údajně kvůli tomu, že se tam nikomu nechtělo moc pracovat). Tou dobou začíná Douša vydávat onen výběžek.eu pro nej- severnější sever severních Čech...

Kromě stovek vtipů a možná na dvě tisícovky kreslených glos v *Refle- xu*, má ve své bilanci i ilustrace knih: 2x Jiří Žáček (*Ať žije Pepan*, *Hurá zpátky do Evropy*) asi čtyři výběry ze *Sorry*, také obálky k Fefik: *Tak pěkně děkuju* a Gabriela Doušová: *Vidlačka z Chytrova*, Steve Fischer: *Americká soda* a letos aktuálně Petr Pixy Sta- níček: *Dobrý designer to všechno ví*. K tomu eviduje, leč nikoliv přesně, pat- náct až dvacet vlastních výstav a pár těch společných. Za kuriozitu lze po- važovat jeho nejméně desetileté pů- sobení ve filmovém festivalovém dení- ku v Karlových Varech - tam si užíval té pravé deníkářské práce.

„Bylo to jen devět dní, ale stály za to - odevzával jsem tři až čtyři věci den co den“.

Čím si Douša zasloužil své dnešní za- řazení do hlavního proudu ilustrátorů Mediažurnálu vybíraných z řad autorů kresleného humoru? Je tím právě ta dlouholetá práce pro týdeník *Reflex*, protože zde nejde o přispívání na vy- zvání, ale je to vlastně klasická novi- nařina (něco takového, pokud jde o týdeník, známe jen od Pavla Reisenaura v *Respektu*).

Douša vymýšlí a kreslí pro *Reflex* řádově více než dvacet obrázků měsíčně, dokonce si vzpomínáme i na jeho jednoduchou kresbu přes celou obálku tohoto převážně obrazového týdeníku! A pro nás, co běžně *Reflex* nesledujeme, může Doušovo dílo svým setrvale svobodomyšlným duchem zapůsobit až jako zjevení... (ih)

Kresby: **Marek Douša**

Sorry č. 7/8 (červenec/srpen)

Připustíme, že Sorry se neopíčí po e-GAGu, když vydává jedno dvojčíslo na celé léto. Koneckonců to tak dělali i v Nebelspalteru, v zemi tržní ekonomiky, z níž v létě odjíždějí občané střední třídy (tedy věrní abonenti časopisu) k moři a tráví prázdniny v Řecku či na Mallorce). Nevíme, kam mizí abonenti Sorry, ale my se teď v GAGu můžeme chvíli babrat ve výtisku za 49 korun (resp. za 50 - „to nechte, to je dobrý...“) pořizem v trafice podchodu metra A - tentokrát na Můstku. Také tentokrát to trvalo, než jsme našli kýžený titul mezi stovkami méně smyslných i zcela nesmyslných periodik. Ale byl celkem na ráně a dokonce tam hnízdil s nejméně desítkou bratříčků. Jelikož jsme ho zakoupili až 7. srpna a vyšel už 7. července, docela by nás zajímalo, jakou má Sorry remi-

tendu! (Nám se to špičkuje, když GAG žádnou remitendu mít nemůže...)

S dlouhými rozbory jednotlivých čísel měsíčníku nekorektního humoru jsme už skončili - rozrubrikování časopisu je *de facto* stále stejné, žánr je tu daný. A to, čím se liší jeho výtvarná část, která nás zajímá, je dáno vlastně jen nápaditostí externích autorů. A ti se na stránky Sorry vlévají v různých vlnách; zřejmě podle toho, jak jim to zrovna

myslí a kreslí. V současnosti „jede“ **Eja Kulovaný**, v letním vydání má šest obrázků v čele s tím obálkovým (**Sorry** si na obálce drží svou tradiční černočervenou podobu - **viz obr!**) ale na **Radka Stesku** nemá - ten chytl druhou mízu a svými sedmi příspěvky trochu vyvažuje nevýtvarnost výše zmíněného autora (**viz obr. vedle**), ale také snižuje průměrnou sprostotu obrázků v čísle způsobenou ostatními autory. Je zajímavé, že v rubrice *retrovtipů* na str. 14-15 (*Sorry před 23 lety*) jsme v de-

seti fórech s textem neobjevili ani jedno (!) *nekorektní* slovo. Zatímco v ostatních vtipech tohoto čísla najdeme výrazy „vole“, „ta kráva“, „kurva“ i „prdelní“. Jde tak o silný důkaz posunu tolerance v této sémantické oblasti - přitom žijeme v bludu, že v prvých letech svého žití bylo Sorry sprosté až k posrání.

Všechny tyto uvedené vulgární výrazy jsou ovšem v kontextu vtipu funkční, jsou zde namístě a tedy použity správně (viz varianta cedulí **Sestra vychází**, či **ordinace Ušní**). Tím se Sorry liší od hloupějších časopisů pro hloupější lidi, v nichž (jak jsem slyšel, tak předávám) se prý sprostějí proto, že to milovníci humoru žádají. **Farkas, Omar, Souček, Herinci, Hohl** a **Koštýř** (zadní strana obálky) jsou dalšími autory vtipů v letním dvojčísle **7/8** (ony historické přetisky sem nepočítáme). Doplnují je dva Slováci z „družebního“ Bumerangu a tři přetisky „z ještě zahraničnějšího humoru“. Dva vtipy najdete na příští stránce...

(GAGmen)

Kresby: Eja Kulovaný, ViP Herinkovi, Radek Steska

Dva obrázky, dvě ukázky z ateliéru Iva Chadžieva. Zároveň celkem názorná ilustrace závěru vývoje, kterým prošel autor výtvarného humoru během posledních let. Obě díla jsou z roku 2015 a liší se jen v tom, zda autor kreslil příspěvek do mezinárodní soutěže (ten nahoře byl určen pro prešovské „Kýchání mozku“) anebo víceméně pro domácí publikum (dole jsme zvolili kresbu s textem).

V této rubrice rádi představujeme nové autory, kteří nás něčím zaujali. Ivo však rozhodně není žádný začátečník a už vůbec ne „neumětel“, kterých je v různých *Wollowinkách* a mezi mnohými se *Tapírníky* ke spatření až „neúrekom“.

S GAGem spolupracuje Chadžiev především jako jeden ze spolehlivých a hlavně rychlých informátorů - dodavatelů zpráv a fotek ze všelikých akcí na Slovensku. Jenže asi víte, že možná více než jeho kreslených vtipů jsme dosud v e-GAGu publikovali jeho fotografie... Důležité pro lepší poznání autora je vidět více jeho kousků pohromadě - to se týká každého. (I jako porotce jsem rád, když vidím od jednoho karikaturisty více kreseb než tu solitérní. Jinak se totiž výtvarník může jen stěžovat představit „v celé své kráse“ - anebo bídě.)

Chadžiev je pozouhodný tím, že je výtvarníkem i *de jure*. Však čtete: **Študoval na Katedre výtvarnej tvorby UMB (Univerzita Mateja Bela) v Banskej Bystrici, odbor výtvarná edukácia.**

Edukácia znamená výchova a na karikaturistu je Chadžiev, navzdory poněkud drastickému výtvarnému stylu *de facto* hodný chlapec. Jeho strašidelné figurky jako by se spíš děsně tvářily, než opravdu děsily. Jsou milé - ano, jako by autor usiloval o získání pasportu ilustrátora dětské literatury dle vzoru dobráka *Shreka*. Avšak ještě tu máme další údaje z internetu:

V periodikách publikuje od roku 2000 (prvý kreslený vtip sa objavil v týždenníku Život). V súčasnosti externe spolupracuje s viacerými redakciami a reklamnými agentúrami. Okrem kresleného humoru sa aktívne venuje ilustrácii a portrétnej karikatúre, no ani ostatné výtvarné žánre sú mu nie cudzie.

Tak tak... kdesi jsme vyčetli, že autor má na svědomí nejméně jeden komiks - jeho hrdinkou prý je Červená Karkulka, nechybí ani Vlček. To je zatím vše a pokud jde o data vzniku vedlejších ukázek, tak obě horní jsou pět let staré, ta dole se zrodila loni. Pokud z toho dokážete vyvodit vlastní závěr o autorovu vývoji, tím lépe. V každém případě je Chadžiev umělcem, který má představu o tom, jak se kreslí humor...

Chadžiev kromě vtipů dělá i portrétní karikatury, vybrali jsme z nich dva **Vladimíry**. Jednoho umělce (vlevo) a jednoho vůdce (uprostřed). A vpravo je autorův zajímavý autoportrét. Nakolik je však věrný předloze, to nejsme s to posoudit, neb máme kdesi v hlavě uloženo, že jsme zatím neměli příležitost s tímto výtvarníkem se potkat jaksi „*zoči voči*“.

Kresby:
Ivo Chadžiev,
Slovensko

Největší zvrácenost. A se západní účastí!

Těžko si představit v oblasti umění (či spíše „umění“) větší zvrácenost, než **soutěž karikatur na téma holocaustu**. Něco tak stupidního skutečně existuje.

V Íránu. Poprvé se tato soutěž konala v roce 2006, v letošním roce byly vyhlášeny výsledky v pořadí druhé akce tohoto druhu, která má mezinárodní charakter. Je s podivem, že se něčeho tak odporného účastní karikaturisté ze Západu. Nechce se mi věřit, že by jim šlo jen o ten mrzký groš několika tisíc amerických dolarů, což je cena pro vítěze. Vlastně tím hůř: když to není kvůli penězům, tak proč to vlastně dělají? **Něco takového můj mozek nikdy nepochopí.**

Holocaust je jeden z nejděsivějších zločinů moderních dějin. Dělat si z něj legraci je samozřejmě možné, ale **kdo se k něčemu takovému propůjčí, sám se zařadí tam, kde by slušný člověk nechtěl být. Mezi lidský odpad.**

Takový jednotlivec chť nechtě, byť nepřímou a třeba i nezamýšleně, nicméně dobrovolně vstoupí mezi sympatizanty s architekty a vykonavateli holocaustu. Protože reakce na tuto genocidu nemá jinou alternativu, než tu nejhlubší pietu, jaké jsme jako jednotlivci schopni.

V případě zmíněné soutěže navíc platí, že nejde o nic jiného, než o pokračování fanatické nenávisti ajatolláhovského režimu proti Izraeli „jinými prostředky“. Írán izraelský stát neuznává, vyhrožuje mu likvidací, jeho sportovci raději prohrávají kontumačně, než aby na mezinárodních soutěžích poměřovali své síly „se sionisty“, finančně i zbraněmi podporuje protizraelské teroristy – a soutěží karikatur se snaží zasáhnout židovský národ na jeho lidsky nejcitlivějším místě. Je to ubohé, zvrhlé, hanebné, odporné, neomluvitelné – a pro slušného člověka absolutně nepřijatelné.

Přesto někteří karikaturisté ze svobodného světa neodolají pokušení a akce se zúčastní. U nás to byl v minulosti **Jiří**

Srna. Za sebe dodám, že je mi lhostejné, jak své angažmá v tomto zvráceném podniku zdůvodňuje. Tím, že se do soutěže přihlásil, **se sám vyloučil ze společnosti slušných lidí** se zdravým úsudkem.

Francouzský karikaturista „**Zeno**“ bude mít už nad smrti na svém morální profilu obrovskou skvrnu, neboť se zúčastnil – a navíc vyhrál. Jeho dílo uvádím **nahore (viz obr.)**. Totéž se týká belgického učitele výtvarné výchovy (!), **Luca Descheemaekera**, který získal za svoji karikaturu (**viz obr.!**) zvláštní cenu. Pozoruhodné je, jak se katolická střední škola, kde karikaturista působí, k této záležitosti staví. Jak ve čtvrtek 11/8 napsal Židovský tiskový a informační servis, redakci serveru *Jewish Telegraphic Agency*, která školu v této věci kontaktovala, se dostalo od jejího ředitele *Paula Vanthournouta* odpovědi, že škola nezaujala k tomuto ocenění žádné stanovisko (*the school had no position on the award*).

A přesně o to jde: strčit hlavu do písku, nic neřešit, nezaujmout stanovisko vůči zlu. Jak to řekl *Edmund Burke*, zakladatel konzervatismu?

„Jediná věc je nezbytná pro triumf zla. Aby dobří lidé nic nedělali.“ *

Právě tak se zachovala střední škola pana ředitele *Vanthournouta*, pokud jde o účast jejího pedagoga ve zvrácené soutěži. Podobně se v mnoha ohledech chová samotná EU, pokud jde o arabsko-izraelský konflikt. „Nemá stanovisko“ tam, kde by mělo jasně zaznít – a zlo o to víc může bujet dál. (...)

Kdyby všichni západní karikaturisté z principu odmítli účast na Íránem pořádané soutěži zlehčující holocaust, ta by sice zrušena nebyla, ale byl by to jasný signál, co si o tom svobodný svět myslí.

Takto tvůrci ze Západu přispěli k jednomu z dalších triumfů zla. Opět tu máme důkaz, že svět kolem nás víc a víc ztrácí zdravý rozum - a že hodnoty, na nichž je západní civilizace založena, jsou stavěny z nohou na hlavu. Že **je to podřezávání si vlastní větve**, je nabíledni.

Lubomír Stejskal

Zdroj: http://neviditelnypes.lidovky.cz/svet-zvracenost-se-zapadni-ucasti-d5d-/p_zahranici.aspx?c=A160812_163141_p_zahranici_wag

***)** Na podzim roku 2014 se proti zde zmíněnému „nic neřešit, nezaujmout stanovisko vůči zlu“ postavil kupř. **GAG-men**, když odmítl vydávat tento magazín pro spolek, bude-li u nás zvolen za předsedu České unie karikaturistů účastník zmíněné soutěže. Podařilo se tak zabránit mezinárodní ostudě, byť s jistými důsledky pro spolek. Valná hromada totiž v usnesení odhlasovala návrh odstupujícího předsedy podpořený někdejšími předsednictvem: rozhodla o nahrazení e-GAG spolkovým bulletinem pod vedením **Václava Šípoše** (není už členem ČUKu). *lr*

Úryvek z recenzie *Knihy o slovenskej karikatúre Kornela Földváriho: Pätadvadsať*

Földvári sa v predmluve zmieňuje aj o súčasnom stave slovenskej karikatúry, a keďže vôbec nie mimochodom, ponúkam za hrst' ťažiskových myšlienok: „...Tragédiou slovenskej karikatúry odnepamäti bolo, že ju nikdy neakceptovalo súčasné výtvarné umenie a neposkytlo jej priestor na svojom teritóriu. Umelecké či širšie koncipované kultúrne časopisy v najlepšom prípade prejavovali záujem iba ak o portrétnu karikatúru... Na Slovensku sa humor jednoducho odnepamäti podceňoval ako čosi nižšie a menej hodnotné.“

Kde že sú tie časy, keď František Halas vo svojej eseji *Obrazy* písal, že „hordy malířské s houfy básnickými táhly odjakživa pospolu“. O karikaturistoch sice nehovoril, no faktom zostáva, že umenie karikatúry u našich susedov mala o mnoho väčšiu tradíciu než u nás, a tak pre

súčasný český kreslený humor doteraz predstavuje veľký inšpiračný zdroj. Keď už sme pri humore: naozaj platí, že v našom umení sa ešte stále nepresadil ako výrazový prostriedok rovnocenný s ostatnými v celkovom registri významotvorných figúr. Sme azda vážnejšie než ostatné národy?

Až natoľko sa lišia naše predstavy o tom, ako má vyzerat' výsledok individuálneho umeleckého aktu? Radšej uprednostňujeme zdanlivú definitívnu platnosť takzvaných veľkých a večných tém pred ich relativizovaním humorom, iróniou či se-

bairóniou, ešte stále nevediac, že humor - ako vraví klasik Vančura - neznamená viacej sa smiať, ale viacej vedieť?

Zodpovedanie takto zhúfovaných otázok by si akiste zaslúžilo iný priestor a pri inej príležitosti, ich reťazenie teda ukončíme čírym poukázáním na fakt, že humor v našich guberniách (...) si s části stále zachováva dávnu archetypálnu príchuť a trochu poklesnutú ľudovosť. Často je to čosi, čo ani tak nevniká do podstaty vzťahov, príčin a súvislostí, rozširujúc naše poznanie, ale skôr znevažuje, zosmiešňuje, uráža, mstí sa, ba zavše sa dostáva na úroveň buchnutia (aspoň) päšťou do (aspoň) stola. Jeho vytrvalí preosievači, neúnavní kultivátori a neziskoví pestovatelia z jednotlivých umeleckých žánrov to u nás teda stále majú nezaslúžene ťažké.

Marián Hatala (Romboid č. 10 / 2005)

Kornel Földvári: O karikatúre (úryvok):

Myslím, že mnohým dôležitejší než bravúrná kresba je pro karikaturu cit pro míru. V tom se karikaturista podobá herci: vždy je účinnější hovořit polohlasem než s hlučným pathosem.

Tiché poselství poskytuje prostor fantazii a zároveň paradoxně racionální dedukci, zatímco nadbytečné decibely otupují vnímání a automaticky vypínají jemné orgány duše. Tak jako člověka dělá charakter, i karikaturu dělá karikaturou její vnitřní síla, ne starostlivě povymyšlené gagy. A už vůbec ne konkrétní, dobou podmíněné narážky. (překlad: g-m)

Kresba: **Olga Pazerini** (Slovensko - z obálky Kornel Földvári: „O karikatúre“)

Citát na tento mesiac / **Friedrich Nietzsche**

„Abyste se naučili uměníездеjší útěchy, jest třeba, abyste se naučili smáti se! Korunu tomu, kdo se směje, růžencovou korunu! Smích jsem prohlásil svatým, naučte se - smáti se!“

Karel IV - vlevo na kresbě **Miloše Kohlíčka** (jak ji už známe z GAGu) zažil během léta několik proměn, lépe řečeno vývojových etap. Dalo by se to shrnout do sloganu „Od kresby k dřevorezbě“*). Onu plastiku, dřevěný reliéf, vidíte na snímku vpravo. A jak to celé vlastně proběhlo? To vidíte níže jako strip... Slovo k tomu má sám autor:

*„Všechno to původně začalo kresbou Karla IV., který místo atributů vládců jako bývá žezlo či meč si vystačil s **dirigentskou taktovkou**. A skončilo to (přes různé kresebné studie jeho oděvů) na červencovém týdenním **Křivořezání** na hradě Křivoklát při tam vypsaném tématu Lucemburkové. Velikost pak už z původní kresby na A4 vyšplhala až na 60 x 40 x 6 cm. Odlišnost od kreseb je v řezbě už záměrná. Přikloněním hlavy jsem chtěl totiž v tom díle zvýšit dynamiku pohybu. No... a takhle jsem při čištění hlavy z povinností učitele OV absolvoval sympozium na Svojanově. A v Třešti zase **Dřevorezání**...“*

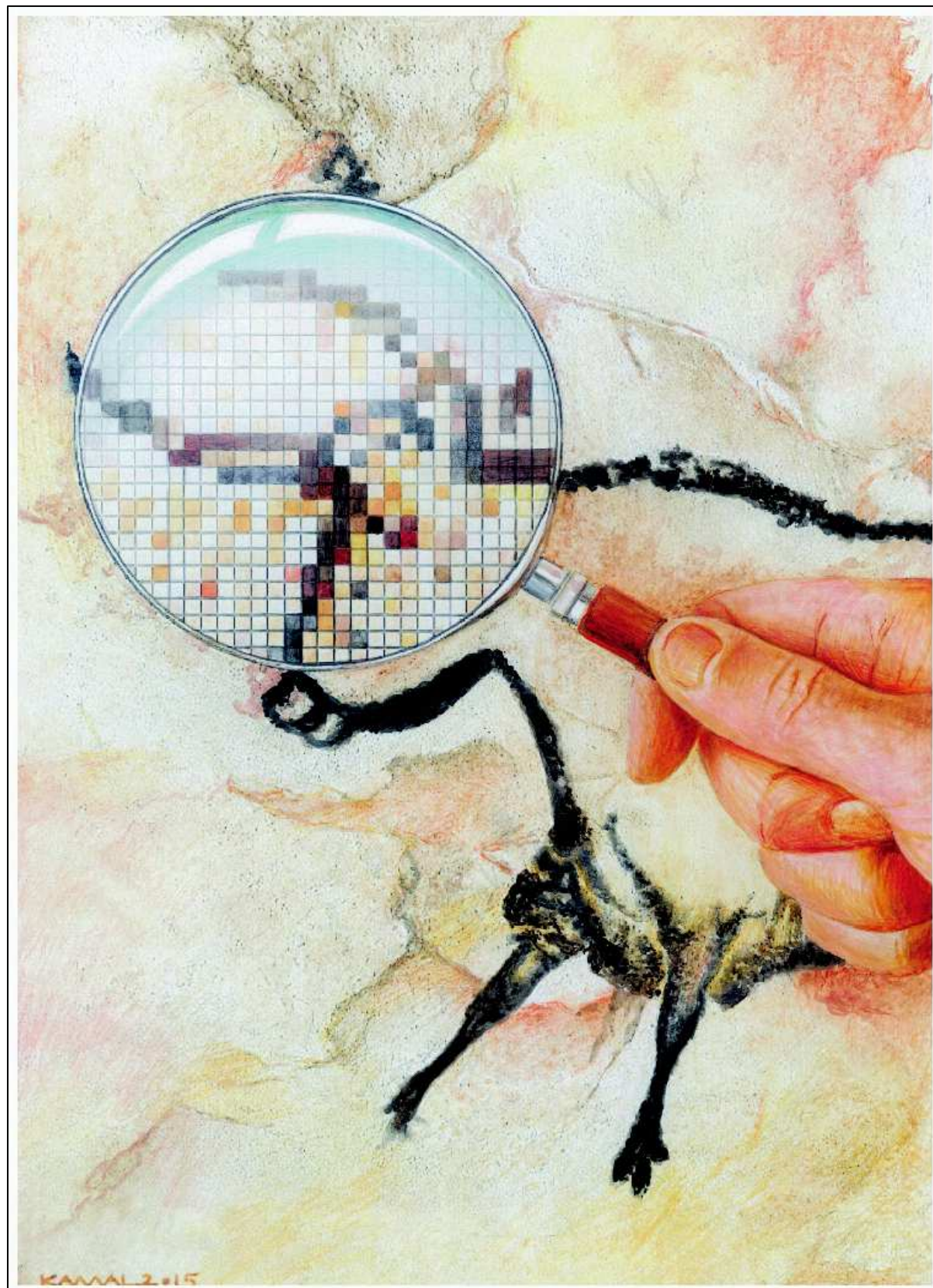

Tolik k plošným i plastickým portrétům jejich tvůrce - kreslíř a řezbář **Miloš Kohlíček**.

) Původně měl tento příspěvek skončit v rubrice **Z domova, ale pak jsme ho přesunuli do rubriky **Z pošty**, abychom posléze rozhodli, že by po právu měl být samostatným kouskem do exkluzivní rubriky GAGu s názvem **Chlubna**. Jenže nám začaly chybět obrázky do letošní speciální rubriky věnované 700. výročí narození císaře římského sídlícího v naší zlaté Praze - a tak vidíte vývoj **čtveřice čtvrtých** Karlů právě zde dole... (red.)*

Mistři malíři / Pravěcí tvůrci jeskynní výzdoby - *Slawomir Makal* (Polsko)

Tentokrát nám ulehčil práci jeden jediný katalog. Shrnul totiž ty nejlepší práce zaslané do mezinárodní soutěže vyhlášené v roce 2015. Šlo o téma „*Paiting*“ / „*Malířství*“ a stalo se tak v chorvatské metropoli Záhřebu. S touto kresbu uspěl **Slawomir Makal - Polsko**:

Vyhledat se dá včetně výsledků s pomocí webu *Chorvatského družstva karikaturistů*. Našli jsme v katalogu i několik prací, které se věnují právě prehistorickému malování v jeskyních. A je samozřejmé, že se autoři předhánějí v tom, jak promíchat dnešní lidský druh s dávnou minulou civilizací.

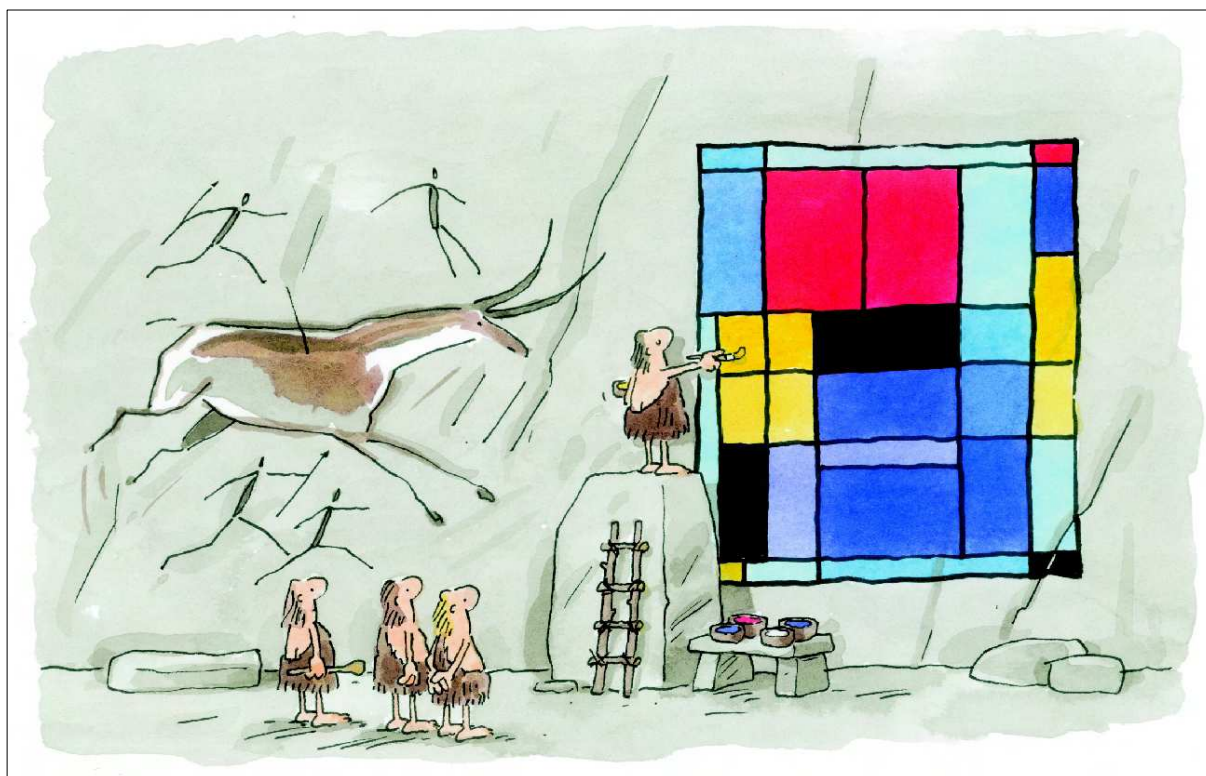

Pro dnešek jsme vybrali krom Makala ještě dva další obrázky. Ten první vidíte **nalevo**. Jeho autorem je:

Valentin Georgiev - Bulharsko
(„Paiting“ Zagreb 2015)

Hlavním hrdinou dolního jeskynního vtipu vtipu je nějaký hodně dávny předchůdce Mondriana a-nebo Paula Klee, ale jelikož se pod svou malbu nepodepsal, všechnu slávu teď shrábne autor vtipu. A tím je:

Geoff Waterhouse - Anglie

Pár dalších obrázků z prehistorie si ještě necháme na příště, ale - **POZOR!** - zároveň vyhlášíme už teď start další etapy našeho putování za nejpovedenějšími **variantami** nejznámějších děl **Mistrů pláten a statuí** po stránkách magazínu e-GAG.

Dále v tomto čísle k tomu najdete nejen více informací, ale také originál kresby *Leonarda da Vinciho* nazývané „*Vitruvian Man*“ - jde o kresbu inkoustem o velikosti 35x26 cm. Pokud jde o velikost zasílaných parodií či aktualizovaných „*V-manů*“ pro GAG, ideálem je formát A4, ovšem oskenovaný tak, aby neměl více než 16 cm na šířku a 200 dpi... tj ne více než 2 mega. Čtyři zahraniční nápady viz strana 35!

(gag)

Trapná nuda před obrazovkou - až do Jágra

Když je vám za někoho na obrazovce stydno, že saháte po ovladači (...) Tentokrát přepnout nešlo, třeba i kvůli rozhovoru s *Jaromírem Jágrem*, a tak více než hodinová estráda jménem Zlatá hokejka udělala s nitrem své. (...) Nechme stranou, že roky zažité šablony '**pokus o humor** - medailonek - píseň' už mají odzvoněno. Že je ryze subjektivní být arbitrem vkusu i **vtipu**, a tak třeba někdo krom scénáristy pochopil pointu scénky s *Antonínem Nohýnkem*, nejlepším prý hokejovým fanouškem. Nejtrapnější na celém (...) nedůstojném večeru byla neúčas hráčů a postoj televize. Jelikož do Varů přijelo jen trio z desítky nominovaných, musel se přenos uměle natáhnout. (...) Těžko tak u hráčů (i u fanoušků) Zlatá hokejka získá zase prestiž. Tu sobotní zachránil až po 65 minutách příchod Jágra na scénu. Najednou se **vtipům** opravdu dalo **smát**.

Robert Sára: „Proč jezdit na Zlatou hokejku (...) trapný kabaret?“, MfD 27. 6. 2016, str. 18

Britům se pověstný smysl pro „legraci“ poněkud vymkl...

Voliči Brexitu chtějí další referendum (...) Na Británii padla kocovina a rozčarování z toho, co se vlastně stalo. (...) „*Ráda bych hlasovala ještě jednou. Podruhé proto, abychom v EU zůstali, protože teď už to přestává být legrace,*“ řekla deníku *Evening Standard* studentka, která teď své volby pro brexit lituje. (...) Mnoho Britů navíc nemá jasnou představu o tom, co Evropská unie vlastně je. Svůj hlas využili jako protestní, prý aby byla „**legrace**“.

Jana Šafaříková: „Na Britý padla kocovina“, MfDNES 28. 6. 2016, str. 3

Svobodná republika Žižkov

Tahle pražská čtvrť, dříve hrdé město, si totiž už čtyřia-
devadesát let nese trauma, že se stala součástí metro-
pole. Nechtěla to, a přece se
roku 1922 osudové připojení
odehrálo. A jak to tak u potla-
čených ambicí bývá, nikdy
úplně nezmizely. Opakovaně
vyplouly na povrch v po-
době **vtipu a satiry**. Nejlepší
a nejznámější **humoristické**
ztvárnění žižkovských ambicí
máme v *Tajnostech žižkov-
ského podsvětí* od Jaroslava
Žáka a Vlastimila Rady z tři-
cátých let. Ale i poměrně ne-
dávno, roku 2001, připoměl
Svobodnou republiku Žižkov
místní starosta, když na rad-
nici vítal velvyslance - a teď
pozor - Evropské unie. A v
žertu spolu vyjednávali o při-
pojení Žižkova k Unii. Tři roky

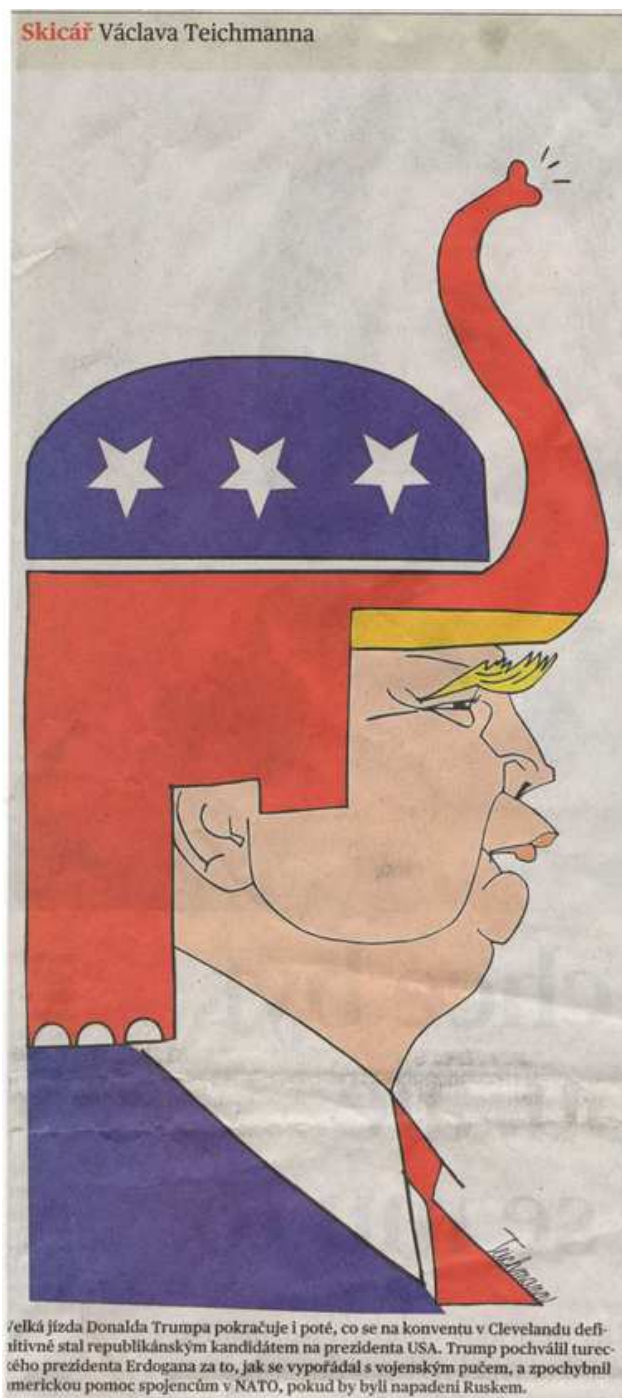
před vstupem Česka. Oč méně dnes mají lidi **smysl pro legraci**, o to více se začíná dařit separatistům nejrůznějšího druhu. A jak jednou tyhle touhy začnou vybublávat na povrch, už je nic nezastaví. Vzpomeňte si na Slováky.

Bohumil Špaček: „Doba rozpadání...“ MfDNES; 30. 6. 2016, str. 11

Kresby: **Vlastimil Rada**. Z obálky knihy *Vlastimila Rady a Jaroslava Žáka: „Z tajností žižkovského podsvětí“* (vydal Československý spisovatel v Praze roku 1989 - náklad 80 000 výtisků)

Národní divadlo s divočinou polonahých tanečníků

V případě Shakespearovy neznámější **komedie** *Sen čarovné noci* (u nás známá jako *Sen noci svatojánské*) se bez nějakého toho

Velká jízda Donalda Trampa pokračuje i poté, co se na konventu v Clevelandu defilivně stal republikánským kandidátem na prezidenta USA. Trump pochválil tureckého prezidenta Erdogana za to, jak se vypořádal s vojenským pučem, a zpochybnil americkou pomoc spojencům v NATO, pokud by byli napadeni Ruskem.

pitvoření vlastně obejít nelze. (...) Příchody Titanie a její kompanie patří k nejlepším momentům inscenace. (...) Jediné, co kritikům inscenace přidává střelivo, je přílišný důraz na **laciný humor**. Oproti zkouškám ho totiž přibylo - opakovaných ran do rozkroků či obřích erekcí ve spacáku v jinak tak vyvážené inscenaci skutečně netřeba. I když i zde je jasný Špinarův záměr postavit lacinou přisprostlou **teenagerskou komedii** (mladí Athéňané) vedle do sebe zahleděných nabubřelých fantasy ság (Oberon s Titanií) přesně v takovém nepřehledném mixu, jak dnešní mládež konzumuje současný popkulturní svět. Moderní hra se vším všudy.

Tomáš Štástka: „V Shakespearovi našli pubertu i fantasy“; MfDNES 1. 7. 2016, str. 9

Symbol západní nespokojenosti s politikou, která neumí řešit dnešní svět

Vzestup **Donalda Trampa**, který si do životopisu bude moci napsat, že kromě soutěže Miss World byl také držitelem republikánské nominace na prezidenta USA, je pořád vykládán jako nějaký pokus o **vtip**, který se vymkl, nebo velké nedorozumění. Ale právě to je to pravé nedorozumění (...) Lidé zjistili, že **kašpar** Trump, jak jim byl předem ohlášen, mluví jako oni, když se baví při grilování. Trampa znáte dobře, je dneska v každé evropské zemi (...) Nenabízeli řešení, ale jim to bylo úplně jedno. Trump mluvil jejich řečí a to jim stačilo. (...) Kdo by před rokem řekl, že bude kandidátem na prezidenta, byl by prohlášen za většího **šáška** než on. A takových Trumpů dorazí víc.

Milan Vodička: „Trump není nehoda ani náhoda“; MfDNES 22. 7. 2016, str. 10

Kresba: **Václav Teichmann (MfDNES)**

Boris ministrem - neztratí teď smysl pro humor a osobitý šmrnc

S čím **Boris Johnson**, v britské veřejné debatě často zmiňovaný jen coby „Boris“, některé lidi štve? Je to obvyklý příběh vybočujícího génia, nepochopeného suchary, anebo tentokrát skutečně udělali Britové kozla zahradníkem? (...) Johnson je produktem té samé tradice jako nejvybranější představitelé britské smetánky. Pochází ze šlechtické rodiny, absolvoval Eton a Oxford, má vzdělání, ovládá klasické jazyky. Dělat z něho nevzdělaného hlupáka nejde snadno. Druhou rovinou je sama Johnsonova osobnost, jeho chování, Nejde daleko pro **bonmot**, pro ostré vyjádření a sem tam i pro urážku, vyžívá se v poznámkách, které jsou dnes (...) nekorektní, ale kterým se nakonec stejně každý rád **zasměje**. (...) Chová se rád jako **šášek** a s heslem, že je „s ním **sranda**“, dokázal dvakrát vyhrát volby starosty Londýna

a teď i britské referendum. Údajně skandální výroky a urážky jsou spíš roztomilými **žertíky** (...) než skutečně ostrou palbou. Nemusíme se jim **smát**, pokud nám nepřipadají **vtipné**, ale těžko jimi můžeme být uráženi, nejsme-li turecký diktátor se zbytnělým egem (...).

Vojtěch Varyš: „Ruce pryč od Borise Johnsona“; MfDNES 19. 7. 2016, str. 9

Oskarový antinacista **Kačer Donald** byl v Rusku omilostněn

Sláva, ruský soud vyškrtl Kačera Donalda ze seznamu extrémistů. Trvalo to sice, ale dobrá zpráva je, že **humor** už rozpoznají i směrem na Dálný východ. Kreslený snímek z roku 1942 „Vůdcova tvář“ v němž hajlující Kačer Donald **zesměšňuje** Hitlera, byl v Rusku odstraněn ze seznamu děl „podněcujících k nepřátelství“. (...) Občan, který jej nahrál na internet dostal před šesti lety na Kamčatce šestiměsíční podmínku za podněcování k nesnášenlivosti. Nyní soudci rozhodli, že snímek natočený jako součást protinacistické kampaně přece jen z černé listiny vyškrtnou. „Vzhledem k tomu, že animovaný příběh zobrazuje nacismus **formou karikatury**, nemůže být dílo extremistické,“ uznala ruská justice. Film, v němž Donald zažívá děsivý sen, že žije a pracuje v nacistickém Německu, natočil Jack Kinney a roku 1943 vyhrál v kategorii krátkých animovaných děl **Oskara**. (...) Přesto není tak docela důvod se **smát**. Donald sice ze seznamu materiálů považovaných v Rusku za extremistické zmizel, ale podle *Hollywood Reporteru* zahrnuje více než 3700 položek

Mirka Spáčilová: „Když kačer Donald hajluje, šíří nenávisť?“, MfDNES 22. 7. 2016, str. 10

Putin - šéf projektu ruského dopingu pro ZOH v Soči. Kresba: **Václav Teichmann** (MfDNES 20. 7. 2016)

Show v přímém přenose České televize

Možná vám neuteklo poslední velké představení Davida Camerona. Krátce před tím, než končí premiér opustil Downing Street 10 (...) absolvoval ještě naposled své interpelace, tedy v Británii velmi populární *Prime Minister's Question*. (...) ČT z nich opakovaně pouštěla sestřih. Viděli jste? To byl ale mazec, co? Našlapaný sál, atmosféra jako na fotbale, výkřiky, bouchání, aplaus. Ale hlavně skvostní aktéři, šéf vlády i lídr opozice, **vtípek střídal vtípek, slušný inteligentní humor, přitom jízlivé šlehy** se ani naposledy nepromíjely. (...) Ta každotýdenní půlhodinka v Londýně představuje úplně jiný žánr než občasná devadesátiminutovka v Praze.

Miroslav Korecký: „Boj o pravidla žvanírny“, MfDNES 27. 7. 2016, str. 11.

Soudce Miloš Zbránek se hájí

Před necelými dvěma roky začal kromě rozsudků psát i fiktivní příběhy, ve kterých **zesměšňoval** Romy i politiky, **utahoval si** z muslimů (...) Získal spoustu čtenářů.

- Co je cílem vašich textů?

„Moje články mají **pobavit**. Je to **karikatura, legrace, sranda, satira**, jak chcete. Chci, aby se lidé **zasmáli**.“

- A daří se vám to?

„Asi ano. Lidé řkají, že je to **pobavilo**, že se tomu **zasmáli**, a teď, po kárné žalobě, mi navíc vyjadřují i podporu.“

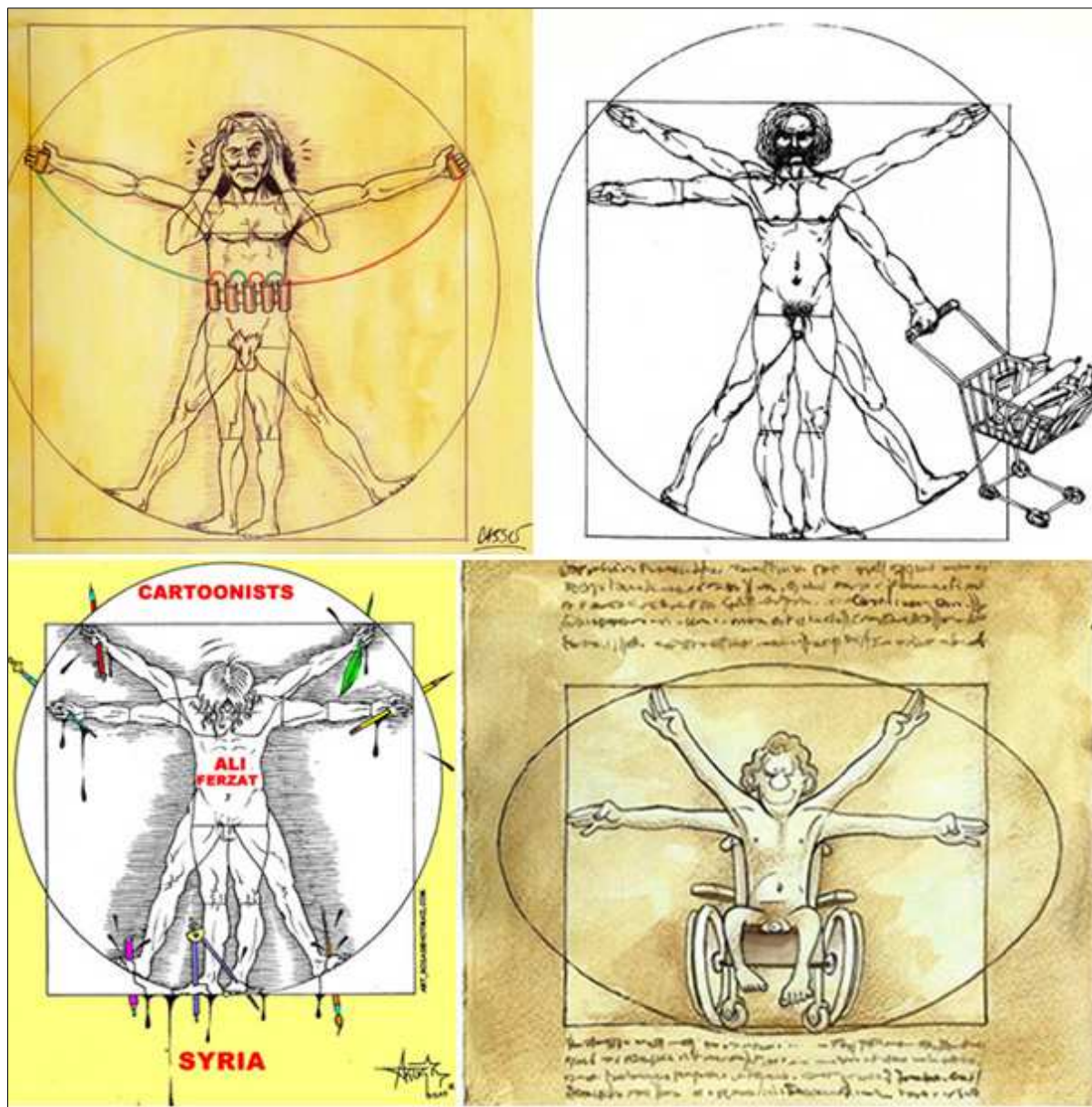
- Tento týden jste vydal *Fotbalovou příručku inteligentní manželky*. **Humornou** a nekonfliktní.

„Ano, nekonfliktní. Jen doufám, že si to nepřečte šéf fotbalové asociace Pelta.“

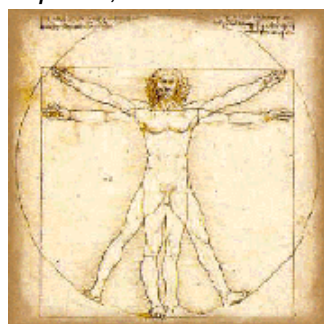
Artur Janoušek: „Proč nezasměšnit každou hloupou myšlenku“, MfDNES 11. 6. 2016, str. 14

Mistři malíři / „Homo sapiens“ - Leonardo da Vinci

V našem cyklu o „kultovních“ dílech mistrů světa ve výtvarném umění (všech dob) v humorném podání světových (i našich) karikaturistů přichází na řadu jedno z nejfrekventovanějších děl od *Leonarda da Vinciho*.

Vysvětlovat vtipy beze slov slovy je nejen nevděčná, ale i dost riskantní činnost (hrozí tu ztrapnění, když sebevědomý komentátor nepozná to, co ve vtipu vidí někdo jiný). Přesto sem přidáme pár slov k autorům: Vlevo nahoře **Casso** (odkud je?) zpochybňuje rozumnost *homo sapiens*, vedle **Andrius Gruzdaitis** z Litvy poukazuje na aktuální podobu. Dole vlevo se **Arturo Roso Spineda** vrhá do současnosti - kreslíře **Aliho Farzata** padoušský syrský režim mučí a zavírá. A vpravo se univerzální téma odlehčuje, když se je **Norbert van Yperzeele** (Belgie) pokusil spojit s existencí handicapovaných občanů. (g)

Posílejte kresby, vaše vlastní i objevené cizí, co nejdříve - nejlépe do měsíce od obdržení tohoto vydání e-GAGu

Milí autoři, variant této kresby máme v zásobě ještě asi tucet, dokonce i dvě českého původu. Ale rádi přivítáme další vaše obrázky, ať již jde o ty z šuplíku, anebo naším cyklem čerstvě podnícené. Adresu znáte a své příspěvky posílejte nejlépe jako skeny ve velikosti A4 a to do 200 dpi. (d)

Fotofejeton / Slíva v Londýně: nejen výlet...

Když se vnímavý autor ocitne na výletě, jaksi „jen tak“, stejně se neubrání, aby neviděl více než běžný turista. A samozřejmě to zaznamená a stejně samozřejmě se o své pozorování chce podělit s ostatními.

Tři takové obrázky poslal do e-GAGu Jiří Slíva (vidíte ho nahoře) - je to ten vpravo - bez lebky u nohou).

Dle doprovodné zprávy jde o londýnskou čtvrť s největší koncentrací slavného Banksyho grafitti, vlastně hned za rohem od Brick Lane.

Uprostřed je další opravdu pozoruhodné místo - vlastně je to ukázka humorového umění ve veřejném prostoru. A hodná pozornosti třeba u nás, kde je přece dost různých hřišť s nepřiliš pestrým výběrem houpaček a prolézaček. A tady je důkaz, že nohy nemusejí jen viset ze stropu jako ty Zátokovy, ale mohou i růst ze země. Třeba proto, aby si to mohli na Hoxton Square místní, ale klidně i turisté, rozdat v házení kroužků na přesnost.

Dole je ještě jednou Slíva (ten v modré košili) u výtvarného artefaktu, tentokrát jde o skulpturu. Asi na snímku není vidět, jak je český karikaturista ještě udýchaný, jak se hnal k pomníku milovaného Franze Kafky...

Jenže ta socha v Chelsea patřila někomu jinému, jak si na místě přečetl. Jde o pomník *Bély Bartoka*. „Nevadi, taky dobrý,“ poznamenal Slíva k dolní fotce...

Snímky: [archív J. S.](#)

Retro / NEPRAKTOVÉ v Chebu (od 1. 9. 2016 do 8. 1. 2017)

Akcí, souvisejících s nalezenou pozůstalostí *Bedřicha Kopeckého* - půlky Neprakty (viz předcházející čísla GAGu) se v letošním roce uskutečnilo několik. Tou nejčerstvější je výstava v **Galerii výtvarného umění v Chebu**, připomínající návštěvníkům tvorbu humoristického tandemu **Kopecký – Winter z let 1949-1970**. Zdejšímu **Retromuzeu** sluší nostalgie a nová výstava se stálou muzejní expozicí souzní uspořádáním i náladou. Návštěvník se nebude u vystavených kreseb bujaře smát, neboť veselé obrázky obou výtvarníků spíše ilustrují dobu, v níž vznikly a přichozím pamětníkům uvádí tvorbu Neprakťů do souvislosti s životem společ-

nosti. Těm, kteří nepamatují, dá výstava nahlédnout do období vzniku poválečného kresleného humoru, fenoménu československých „sdělovacích prostředků“ druhé poloviny 20. století. K výstavě NEPRAKTA – prvních dvacet let „firmy“ na výrobu kresleného humoru vydala GAVU katalog s obsáhlou studií **Pavla Ryšky** (kurátora výstavy), doplněnou množstvím vyobrazení v textu i v přílohách. Autor publikace si všímá nejen díla obou Nepraktů, ale dává výsledky jejich práce do souvislostí s životními peripetemi tvůrců, včetně vztahů k politickému vývoji našeho státu.

Jaroslav Kopecký

NEPRAKTA

Prvních dvacet let „firmy“ na výrobu kresleného humoru

1949–1970

Vstupní panel výstavy a foto jedné z vitrin s knižní produkcí "firmy" NEPRAKTA

www.retromuseum.cz

Retromuseum Cheb

Originální muzeum věnované designu a životnímu stylu 60. až 80. let. Jeho časový záběr vymezují dvě přelomové události – světová výstava Expo 58 v Bruselu a sametová revoluce v listopadu 1989. Vedle prohlídky českého designu té doby se tu nachází několik autentických prostředí bytů a kanceláří, do nichž může návštěvník vstoupit a na vlastní kůži zažít pocit návratu v čase.

NEPRAKTA (1949–1970)

Výstava v Retromuseu, 1. září 2016–8. ledna 2017

Výstava představí známý fenomén české karikatury v období, kdy se pod tímto pseudonymem skrývali ještě dva lidé: Bedřich Kopecký vymýšlel náměty, Jiří Winter podle nich prováděl kresby. Poté, co Bedřich Kopecký v roce 1972 zemřel, připojil Jiří Winter slůvko Neprakta ke svému příjmení. Výstava představí i méně známé podoby Winterova kreslířského umění, např. vědecké ilustrace, návrhy her, hraček a loutek pro *Laternu magiku* nebo animované filmy.

Zemřel Tibor Kaján (3. 3. 1921 - 16. 5. 2016)

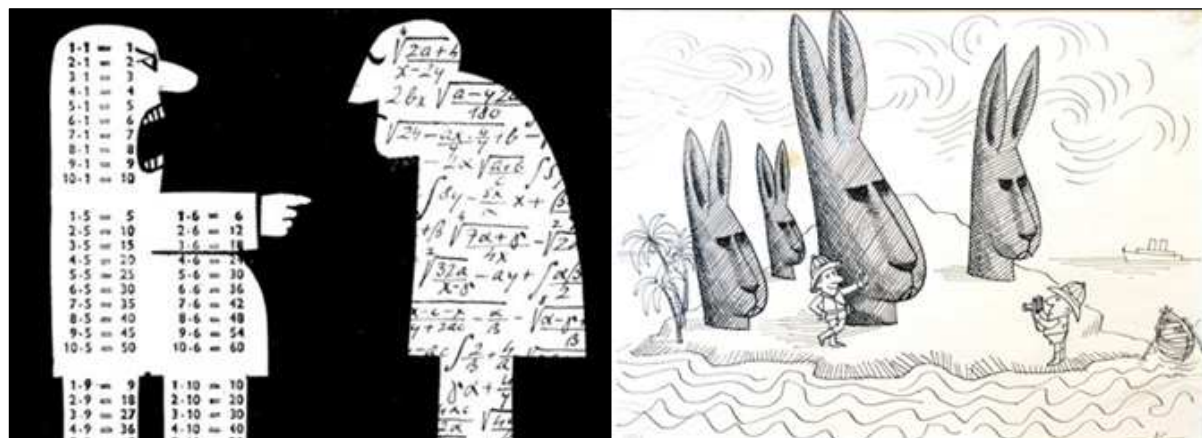
Bylo to v dubnu, když jsme v GAGu č. 4 přinesli stránku o *Tiboru Kajánovi*, nestoru moderní maďarské karikatury, který **3. března** dovršil **95 let** (!). A dnes tu píšeme, že vlastně vzápětí Kaján v Budapešti zemřel. Stalo se to **16. května** a my jsme se to dozvěděli opravdu jen velkou náhodou. V našich novinách, ale ani na internetu se v nám bližších jazycích nic o tom

neobjevilo. Toho jara zemřel *Ottón Reisinger*, pak *Adolf Born* - a mezi tím také *Tibor Kaján*, čímž nenápadně splnil zadání nechvalně známé jako „do třetice“ (všeho zlého - pokud jde o významné stře-doevropské či spíš nezápadoevropské autory výtvarného humoru). Všichni byli mistry v oboru vtipů beze slov, byli i mistry tenké inteligentní linky a ve své vlasti byli obecně bráni za velikány.

O odchodu Kajána ze světa jsme se dozvěděli mimochodem při hotelové snídani v Prešově. Vlastně jen - „*aby řeč nestála*“ - zmínil jsem jméno nejznámějšího budapeštského cartoonisty a vzápětí mne zasáhla mečekaně rychlá odpověď kolegy v jury z Maďarska: „*Zrovna včera jsem se dozvě-*

děl, že Tibor Kaján umřel...“ zaznělo z úst *Istvana Kelemená*!

V záplavě jiných starostí, povinností i zábavných součástí života, kam patří i vydávání GAGu, jsem se k ověření této zprávy (tak trochu jsem si nebyl jist, zda jsme si v té naší společné němčině dobře rozuměli) dostal až počátkem srpna. Na webech cartoon nikde nic, až jsem si vygoogloval Kajána ve *Wikipedii*. A skutečně - sice jen v maďarštině - jsem našel tu smutnou zprávu i s datem Mistrova úmrtí. Nebylo pak těžké vytěžit z internetu i další údaje; mj o autorově letité spolupráci s budapeštským satirickým týdeníkem „*Ludas Matyi*“... a také plnou dávkou názvů veškerých nejvyšších maďarských kulturních a výtvarných ocenění, které rodák z Miškolce získal během dlouhého života, a to nejen za karikaturu, ale i za ilustrování desítek knih a další výtvarnou činnost.

(ih)

Kresby: *Tibor Kaján*. Snímek: *archív*

Karikaturistu roku 2016 vyhlásí „tOons MaG“

Není to soutěž, ale v banku je slušná cena - tisíc norských korun. Na www.toonsmag.com si přečtete, oč jde. *Arifur Rahman* (zakladatel *toonsmagu*) hlásí, že titul **Cartoonist of The Year 2016** může získat každý! Ale musí se o něm organizátor do 1. listopadu dozvědět... Rahmanova iniciativa říká, že tématem tohoto roku je „*Freedom of Expression*“. A žádá: zašlete svůj cartoon anebo navrhněte svého favorita na nominaci. Jury vybere to nejlepší dílo. Vítězovo jméno oznámí *toonsmag* **16. prosince 2016**.
(g-mag)

Picasso mírovou holubici odkoukal jako kluk od táty.

V nové monografii „*Picasův svět*“ se autor - historik umění **John Finlay** - zabývá nejen jeho uměním, ale i vším, co s ním souvisí.

„*Umělec, který byl v různých obdobích veleben či zatracován, je vnímán jako génius, bohém, agent-provokatér, konformista, klasicista, primitivista, šaman, surrealista, disident, matador, básník, komunista, podvodník, a dokonce napodobovatel vlastních děl,*“ vyjmenovává Finlay úvodem. A v něm si svoji definici Picassa najde skutečně každý.

Jeden, který smeká před jeho zásadním stylistickým přínosem modernímu umění, i druhý, jenž jej považuje za mazala a „*užitečného idiota levicových totalitních režimů*“. Jako obvykle, pravda je všude a nikde. Picasso se v začátcích věnoval zcela realistické malbě, inspirované otcem Blaskem, malířem, který se zabýval zpodobňováním holubů, což mělo o mnoho desetiletí později zásadní vliv na Picassovo ztvárnění mírového symbolu coby **holubice**.

K zajímavým pasážím patří odkazy ilustrované příslušnými reprodukcemi, mezi Picassovou tvorbou a klasickými výtvarnými díly, ať už šlo o přiznané a často záměrně provokativní variace, jako v případě *Manetovy Snídaně v trávě*, anebo nepřiznané inspirace u *Boticelliho*.

Také Jean Plantu má svou holubici míru...

V minulém GAGu jsme přinesli recenzi katalogu s pracemi autorů vyzvaných pařížským **Jeanem Plantu** ke kreslení pro výstavu „*Karikaturisté pro mír*“ tj. „*Dessins pour la paix*“. Za každý stát byl vybrán pro tuto výstavu i do tohoto katalogu jen jeden autor (za ČR *Kovařík*).

Pro nepřelíš originální projekt co do názvu i co do holubičího symbolu (**viz výše**) požádali Francouzi přední evropské karikaturisty. Vypadá to, že katalog, který jsme obdrželi od kyprského zástupce, je z předchozího ročníku. Loni na podzim však oslovili i další autory, mj. také **Marie Plotěnou**. Plantuova sekretářka ji požádala o zaslání kreseb na vybraná témata. Pro účel recenze jsme katalog této výstavní inovace zatím nedostali. Ale aspoň jsme od Marie zjistili, jak vše probíhalo tentokrát:

„*Poslala jsem jim pár kreseb a před pár měsíci mne požádali o svolení a autorizaci k vybrané kresbě. V červnu mi pak došly informace o výstavě otevřené 8. 6. 2016 ve městečku Dinard ve Francii. Výstava měla trvat přes celé léto do konce srpna.*

Šokovalo mne, že na ni tu mou kresbu formátu A4 na téma „*Rasismus*“ vystavili zvětšenou na nejméně dva metry. Obdobně velké tam byly i kresby ostatních vyzvaných karikaturistů, kteří zastupovali jednotlivé země.

Vypadá to, že si z celé škály autorů sami vybírají koho osloví. Mé zařazení do týmu kreslířů pro **Cartooning for Peace** pak Jean Plantu a jeho tým uvítal s povděkem a také s vyslovením naděje na další budoucí spolupráci“.

Marie Plotěná ke zprávě o výstavě pro e-GAG přiložila dvě fotky. Panel, kde pochodují její „*slepice*“ vidíte na fotu dole... (-r)

Belgie: Dvě výstavy v ECC trvají do 18. září: Houbrechts + Cvetkov

Tony Houbrechts byl letos vybrán z **belgických** karikaturistů pro individuální výstavu v **Evropském Cartoon Centru** v letním období. Výstava končí až 18. září tr. A kdo je Houbrechts? Narodil se v roce **1942** (je tudíž starý jako Starý Pavel - kupř.) Ač se narodil v Sint-Truiden, žije v sídle Alken; pro-vincie Limburg. Začínal s kreslením už jako klouček milující příběhy Tintina s jeho Bobbym - kreslil si je pro sebe. Postupně s tím dospěl až k diplomu "*Publicity, Art Director and Graphic Designer*" na St Lukuke's College of Fine Arts v Liege (1965). Pracoval jako grafik a ilustrátor v deníku '*Het Belang van Limburg*' a kreslil i pro týdeníky a měsíčníky - pod značkou **Toni** anebo **Cartoni** obesílal mnoho mezinárodních

soutěží doma i venku (třeba v Polsku, Turecku, Francii, Číně, Japonsku). I na domácí půdě dosáhl na ceny - Kruishoutem, St-Truiden, Beringen, Hasselt, etc... Z výtvarných oborů umí všechny: *cartoons, paintings, aquarelles, pencil drawings, portraits, stained glass etc ...*

(Viz kresby!)

Ivailo Cvetkov je mladší a je z **Bulharska**. Narodil se roku **1964** v Sofii, kde

stále žije a pracuje... Vystudoval obor keramiky na Art School. A první kreslený vtíp publikoval už v r. 1982 ve věku 18 let. Jako karikaturista dělá pro listy "Telegraph" a "Monitor". Dvaapadesátiletý umělec je stále aktivní při obesílání mezinárodních soutěží, z nichž už má doma přes stovku cen a také měl už pár osobních výstav v zahraničí (v Chorvatsku, Rusku a na Slovensku). Vydal dvě alba kreslených

vtípů (1997 a 2016). Byl členem porot v Bulharsku, Itálii, Německu, Turecku i jinde, byl hostem *Cartoons meetingu* v Písku a je presidentem FECO Bulgaria. **Kresby (viz!)** ukazují *Salvatora Dalí* a *Johna Lennona*...

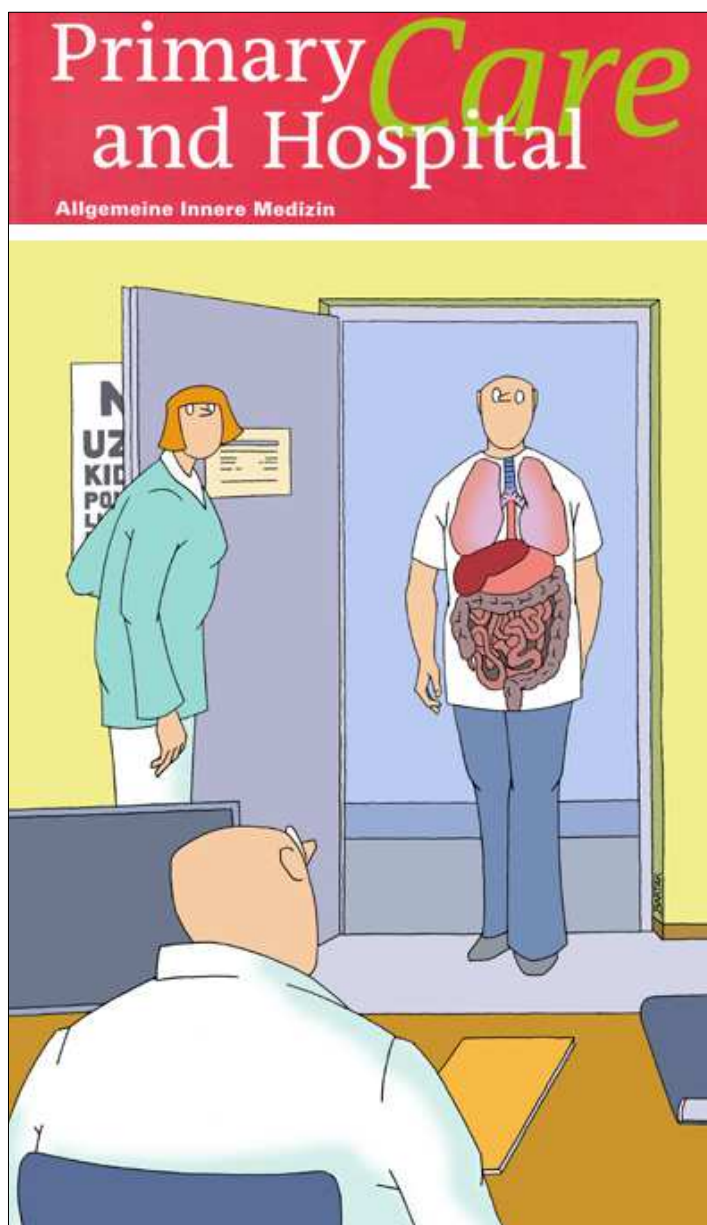
Těmtito dvěma výstavami ovšem aktivita ECC nekončí. V poslední fázi příprav je další pár (na kvartál říjen až prosinec).

Laughing with death

25. 9. - 18. 12. „**Dokážete udělat vtípy na smrt, pohřeb...?**“ Ano, odpovídají: *O-Sekoer, Nikola Hendrickx, Luc Vernimmen, Stefaan Provijn, Cost., Pol Leurs, Alessandro Gatto, Marco D'Agostino* aj.

Musa Gümüş (Turecko) - viz kresba na **str. 56!**

25. 9. - 18. 12. **Musa Gümüş** (* 1963) mnohonásobně úspěšný turecký cartoonista, laureát soutěží GP v Portu i v Knokke Heist. Samostatná výstava v Kruishoutem tak představí dalšího mistra vtípu...

Bartákovy lékařské vtipy

“Primary and Hospital Care” je zahraniční lékařský časopis o formátu A4, kde se na třetí straně obálky (to je ona zadní vnitřní a barevná), střídá český **Miroslav Barták** s tamím karikaturistou **Maxem Springem**. Každý k tématu zdravotní primární a nemocniční přistupuje jinak. Springer dělá narážky na současné problémy v této sféře, zatímco Barták má za úkol “dělat legraci”. **Viz obr. pacienta** v pěkně a výrazně potištěném triku (“T-shirt”). V tuto chvíli mají v redakci lékařského odborného magazínu od Miroslava v zásobě kresby jak nové, tak i překreslené starší. Ale výjimečně, když je v čísle nějaký větší materiál, chtějí od autora také něco k tomu pro odlehčení (což Barták rád udělá, pokud to stihne). Kreslí pro uvedený „Care“ už druhým rokem. (g)

Slíva si s podzimem zadadá v italsky mluvícím Švýcarsku...

Vymýšlet stále nové názvy a témata pro výstavy v různých zemích a pro různě zaměřené galerie či kulturní instituce není zrovna lehké. **Jiří Slíva** však v tomto směru nemá problém. Nejen nabídek pro výstavy, ale také nápadů jak se s nimi vypořádat má stále až dost. Krom opakovaného zájmu zahraničních galerií o jeho „Kafkoviny“ (**viz obrázek nalevo** - ilustrace k dílu **V. Bělo-**

hradského) se nyní ozvala galerie ve švýcarském Luganu, kde Slíva už před osmi lety vy-

stavoval. A protože by se jen moc nerad opakoval, vzpomněl si, že letos je to sto let od vzniku *dadaismu* (sakra - to to letí) a tak si pro Lugano vymyslel zrovna takové téma. Galerie „**ART...on paper**“ (**viz obr. vpravo**) zve na otevření výstavy “**DA DA Prag – Lugano**” **Jiri Sliva**. Zahájena bude 22. 9.; na Via Cattori (6900 Paradiso) bude otevřena do 22. 10. pod patronací *Consolato della Repubblica Ceca* Lugano. /r/

Z domova / **Barták, Lichý, Linek, Šourek, Plotěná, Martenek, Douša, Gebauer, Slíva, Steiger, Nepraš, Hrdý, Neprakta, Jiránek, Kalousek, Kobra, Závěš... aj**

Nová Paka: Výstava na kterou může být muzeum HRDÉ

Celý letní kvartál - od počátku prázdnin až **do 2. října** si mohou připomenout „pamětníci“ dílo Michala Hrdého v **Nové Pace**. A právě tak ti mladší, kterým dnes chybí inteligentní a přitom originální kreslené vtipy - a vůbec netuší, že tady stále existují. Právě výstava v novopackém městském muzeu takových fórů přináší plnou fůru - a po celé září mimo pondělí denně až do

Autor divných soch Kurt Gebauer slaví 75. narozeniny

poledne a pak od jedné do půl páté je možné se tam jít pobavit a potěšit. A pokud jde o nás starší, tak také dojmut. Je to fakt až obudné neštěstí, že celá jedna generace karikaturistů ztratila předčasně svou nejvýraznější osobnost... A asi by nikoho z nás neurazilo, kdybychom název pečlivě instalované výstavy „*Michal Hrdý, to nejlepší...*“ četli jako „*Michal Hrdý, **ten** nejlepší...*“

(Gmen)

Snímky: **Pavel Hanák**

Dvě „vážené“ výstavy **Kurt Gebauer - 75**

Legrační sochy **Kurta Gebauera** rozčilovaly bývalý režim. Sochař, který 18. 8. oslavil své 75. narozeniny se proslavil díly plnými **ironie a provokace**. Představitel tzv. školy české grotesky byl v roce 1992 jmenován profesorem na VŠ UMPRUM, kde dodnes působí jako emeritní profesor. Po **Václavu Havlovi** je **Kurt Gebauer** asi druhým nejslavnějším umělcem z naší ulice na Ořechovce.(i)

Jiří Kalousek - Malá revize

Výběr z ilustrací Jiřího Kalouska (1925 - 1986) představila pražská Galerie Milennium. Dílo tohoto ceněného grafika, karikaturisty (člena *Polylegranu*) a malíře ozdobilo stovky knih a stránek časopisů včetně *Sluníčka*, *Ma-teřidoušky* - ale i *Dikobrazu*.

Výstava trvá jen do 11. září a tak si humorné autorovo dílo připomínáme dvojicí vtipů pro *Mladý svět* a jedním olejem - reprodukcí z katalogu jeho první svobodné posmrtné výstavy v Praze ve „Špálovce“ (13. února 1990 - 18. 3. 1990). Výstavu tehdy zahájil Jiří Šalamoun a promluvil Miroslav Horníček.

Na obrázcích vlevo:

Vtipy pro *Mladý svět* 1968.

Nahoře - kresba uveřejněná za pražského jara, ještě před ruskou okupací.

Uprostřed - kresba vznikla po 21. srpnu, kdy zde „vyslála *Fyzililačka Veltáva*“ - příšerná rozhlasová stanice zřízená v Československu velitelstvím okupačních vojsk.

Dole obraz z výstavy ve Špálově galerii na počátku roku 1990.

Jiří Kalousek: „*Lenin na procházce se sestrou (1917)*“. Práce z r. 1982 - Olej na plátně 60x75 cm.

Lenin na procházce se sestrou (Rok 1917). 2062. olej na plátně, 60x75, soukromá sbírka

„Z těch několika desítek obrazů, jež po sobě zanechal, jsou všechny natolik půvabně moudré, že těžko vybrat ten hlavní. Osobně mně vždy nutil k obdivu ten nejméně publikovaný a absolutně krásný.

Polidšťuje **Lenina na procházce se sestrou**. Není to obraz typu karikaturního humoru, je to dílo dojemně vážné. (...) Na obraze Lenin na procházce před dlouhou, snad kremelskou zdí kráčí v hrdém zamyšlení velký ideolog, který bez použití mikrofonu dokázal v napětí udržet svými projevy celou plochu za-

plněného Rudého náměstí (...). Za ním, v patričním odstupu, jak se slušelo na ženu v přelomu od feudalismu k revoluci, kráčí se skromným držením těla sestra. Scenérii jejich procházky doplňuje v podstatě nečitelný, revoluční plakát... (Vlasta Čiháková - Noshiro - z textu ve výstavním katalogu)

Vladimír Jiránek a Václav Linek v kutnohorském GASKu

Jak uvádí www.gask.cz, je mimo pondělí možné v jedné budově navštívit od 10 do 18 hodin hned dvě výstavy karikaturistů.

**Vladimír Jiránek do 16. 10. tr.,
Václav Linek do 30. 10. tr.**

Na sobotu 24. září v 15 hod. je avizována komentovaná prohlídka s autorem *V. Linkem* a kurátorkou jeho výstavy *V. Marešovou*. (*jtkk*)

**GASK: 02. 07. 2016-16. 10. 2016
trvání výstavy: 3/7 - 16/10 2016
vernisaž: 2/7 2016 od 16 hodin
prostory: Vizualní herny, severní křídlo.**

Toto je oficiální text: GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE uvádí retrospektivní výstavu HUMOR významného českého kreslíře Vladimíra Jiránka. Expozice představuje veřejnosti jedinečnou prezentaci 250 originálů z jeho celoživotního díla. Výstava je rozdělena do dvou tematických celků. První dominantní část ukazuje tvorbu pro děti a mládež se zaměřením na populární příběhy nerozlučné dvojice **Pata a Mata** a králíků z klobouku – **Boba a Bobka**. Součástí této expozice je i **interaktivní koutek**, kde mohou návštěvníci malovat světlem. Druhá část ukazuje přibližně 150 nejlepších kreslených vtipů, včetně třech barevných originálních maleb. K vidění je například **politická satira**, vtipy s legendárním medvědem nebo doktorem.

Dle informací na webu GASK záštitu nad výstavou převzal hejtman Středočeského kraje **Miloš Petera**. **Dodáváme:** Snad se kolega **MUDr. Ratha** při prohlídce zaštitěné výstavy všiml, na čí straně byl Vláďa ve svém životě i díle. Pokud ne, máme tu pro něho vtipnou a nečekaně vlídnou Jiránkovu kresbu s komunistou **Ransdorfem**, publikovanou samozřejmě ještě za soudruhova života.

Kolik má rok týdnů, tolik má kalendář Martenkových vtipů - jeho už pátý s Miroslavem Ebrem.

Barták výhradním autorem kontinentálních vydání Readers Digestu

Ve známém *Readers Digestu* se na poslední stránce, číslo co číslo, už po tři roky, objevuje barevný vtip (beze slov) od Mirka Bartáka, v současnosti nejspíš nejvýznamějšího českého autora cartoons, pokud jde o mezinárodní měřítko (a také původního předsedy České unie karikaturistů). Zatím co v Česku se o jeho humor časopisy nezajímají, kreslí pro zahraniční magazíny a RD je tím, který můžeme kupovat i v Česku. Nyní evropské vedení globálního velkovydavatelství projevilo přání, aby Barták v tomto publikování dál pokračoval. Co je asi nejzajímavější: Bartákovým vtipem končí každé číslo všech evropských mutací magazínu!

Barták k tomu prozrazuje, že v takovém rodinném magazínu plném pozitivního čtení se nedá tisknout kdeco... Vůbec ne černý humor, ale ani nějaké úrazy nebo sexuální narážky. Takže karikaturista vybírá náměty ze svých starých kreseb, překresluje na potřebný formát a vybarvuje. A když kvůli tomu se synem otevřel v počítači staré zálohy, byli oba dva upřímně překvapení, kolik stovek už zapomenutých kreseb začalo před nimi defilovat... Tato je jednou z nich... (g)

Plotěné letní aktivity

Na počátku měsíce srpna skončila výstava **Marie Plotěné** v evangelickém kostele v **Janských Lázních**, kde měli diváci trochu ztížené podmínky. Museli se ke každému obrazu, pokud jej chtěli uvidět, zbližka, protlačit kostelními lavicemi... a kde také řešili obtížné světelné podmínky fotografové (**viz oba snímky vlevo**).

Marie Plotěná pobyla také v **Kroměříži**, kde instalovala v *Knihovně Kroměřížska* svou výstavu kresleného humoru v rámci tamního *Forfestu* (**viz výše oba snímky vpravo!**)

Toto porovnání je hodno uchovat v paměti i v podobě myšlenky, že diváka spíše zaujmou ta umělecká díla, k jejichž spatření musí vydat trochu osobního úsilí a energie...

Autorka také přidala další informaci o své letní činnosti: Kromě *Borna*, *Matušky*, *Slívy* a *Švejdové*, které náš dopisovatel zmínil v předminulém e-GAGu, se dražba během festivalu ve Zlíně z karikaturistů týkala i díla **Marie Plotěné**. Její *klapku*, stejně jako tu od její brněnské kolegyně *Vlasty Švejdové*, vydražili filmaři za shodnou částku, tj. 13 tisíc korun). (red.)

Odešel Jiří Závěš (85)

Severomoravský výtvarník **Jiří Závěš zemřel 14. srpna 2016 ve věku 85 let**. GAGu to oznámil *Major (Pavel Vorel)* a přiložil smuteční oznámení podepsané ženou Annou dcerou Darjou a synem Jiřím. Závěš jistý čas vystavoval s Českou unií karikaturistů a také v moravské dvojici s jejím bývalým členem René Janošíkem. Jeho grafické práce více než humornými nápady těšily publikum perfektní výtvarnou technikou, kterou dnes u kreslených vtipů často postrádáme. (G)

Šourek vystavuje své vytečkovaniny v Plavech

a *Miloslav Lubas* v novinách zvaných „5+2“ tomu věnuje celou stránku, kterou vidíte silně zmenšenou vedle vpravo. Emilovu naklonovanou „*Monu s hrano-stajem*“ doprovodil zmíněný

redaktor portrétem humoristického kreslíře *Pavla Kantorka*, který (dle zmíněného textu) v Plavech už několikrát vystavoval. Tak to dopadne, když se autor (Šourek) rozhodne vystavovat svou tvorbu bez vernisáže, jak jsme uvedli v minulém čísle.

Abyste nepřišli o text článku, najdete ho v mírně čitelnější podobě na následující stránce...

Vesnice z Jizerských hor mění o prázdninách svou zasedací místnost v galerii. V létě tam představila slavného kreslíře Pavla Kantorka.

■ MILOSLAV LUBAS

PLAVY | Skončí schůze, nastoupí múzy. Alespoň v jizerskohorských Plavech, kde léto co léto dělá obecní úřad ve své zasedačce výstavu. A ne ledasjaké. V červenci se tam lidé smáli kresleným vtipům Pavla Kantorka, v srpnu ho vystřídal Emil Šourek, proslavený svými tečkovanými obrazy.

Kantorek, profesor fyzikálních věd na Ryerson University v kanadském Torontu, se zabývá teorií relativity či kosmologií. V Česku nicméně proslul hlavně jako kreslíř - humorista. Kreslené vtipy začal uveřejňovat v časopise Dikobraz již v roce 1965. V roce 1968, kdy republiku obsadila vojska zemí Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem, Kantorek emigroval. Na jeho svébytné kresby s kočkami, myšmi, žábami a dalšími zvířecími hrdiny však lidé nezapomněli. Po roce 1989 vyšly Kantorkovi v Česku povídkové knihy. Píše do časopisu Vesmír.

Jak se ale čtyřiašedesátiletý Kantorek, jehož vtipy vycházely v Kanadě, USA, Švýcarsku, Německu nebo Itálii ocitl na výstavě v Plavech, vesnici s necelými 1100 obyvateli?

„Letos u nás měl už třetí výstavu. Jeho kresby se k nám daří dostat díky tomu, že se znám s manželi Horešovskými z pražského centra InGarden,“ říká plavská starostka Věra Mužíčková. „Pavla Kantorka v České republice zastupují.“

Díky Kantorkovu jménu získaly Plavy i další výstavu známého autora. Kantorkova vrstevníka. „Napsal mi Emil Šourek, že slyšel o výstavě Pavla Kantorka v Plavech,“ říká starostka. „Dělá náramně tečkované obrazy. Podobně jako Pavel Kantorek ale kreslil i vtipy.“

Šourek s nimi začal v roce 1978 a v celostátních novinách i časopisech mu jich vyšlo 1200. Získal za ně několik cen. Lidé viděli jeho tvorbu v Praze, Plzni nebo v Novém Boru. Šourek měl

společnou výstavu se svým přítelem Kájou Saudkem. Jedna z jeho výstav, na níž se podílel Jindřich Strašnov, nesla název Zrušme komunisty.

V roce 2012 ilustroval Šourek bibliofilskou publikaci „Na své cestě se nepoměřuj“, v roce 2013 „Kuchařku osamělého muže“ od Felixe Booma. Letos vydal nástěnný kalendář „Vzpomínka na Káju Saudka“.

„Předci Emila Šourka navíc pocházejí z Plavů. Jeho dědeček se tady narodil v roce 1881 a tatínek v roce 1910,“ prozrazuje starostka. „Jako malý kluk jezdil Emil Šourek do naší vesnice ke své tetě, švadleně Hedvice Kryštofově. Mimochoodem šla mi svatební šaty.“

„Emil Šourek nabízí návštěvníkům výstavu velmi podařený kreslený humor, ale také vážná témata a zajímavé texty k zamyšlení,“ upozorňuje starostka. „Kdo na ni přišel, toho upoutala. Lidé si o výstavě řekli mezi sebou a chodí jich na ni opravdu hodně. Emil Šourek o svých tečkovaných obrazech říká, že je v nich polovina Káji Saudka a polovina Alfonse Muchy.“

Sedmdesátiny slavil cestou kolem Dunaje

Podle Mužíčkové není Šourkova výstava k rychlému „zhltnutí“. Návštěvníky vede k úvahám. „Na obrazy i kresby se vyplatí dlouho dívat,“ dodává Mužíčková. „Teprve pak je dokáže člověk pochopit.“

Na Šourkově výstavě najdou lidé například obraz Ukřižování Václava Havla, upomínající na rozdělení Československa, jehož odpůrcem první polistopadový prezident byl.

„Na výstavě jsou tečkované portréty slavných světových i domácích osobností - například Arnolda Schwarzeneggera, Sophie Lorenové nebo Jana Krause,“ podotýká starostka.

Šourek spoluzakládal Českou unii karikaturistů a patřil mezi osobnosti se širokým spektrem zájmů.

Třeba sedmdesátiny oslavil na pěší cestě podél Dunaje z Vídně do Bratislavy. Šourkova výstava začala na plavském obecním úřadě 1. srpna a potrvá do 8. září.

Přehlídka Šourkových děl se jmenuje se „Tečkovaný svět“ a zájemci si ji mohou prohlédnout v pondělí, ve středu a ve čtvrtek od 7 do 17 hodin.

Muž, který ilustroval Bibli...

Takový titul dala Pavlína Kourová svému článku pro MfDnes a čtenářům netřeba dopovědět, o kom text byl. Vyšel už v lednu tr. v předvečer 77. narozenin Ivana Steigera. A my jsme si text schovali spolu s podobnými materiály pro letní čísla magazínu e-GAG. A když tu nyní zbylo trochu místa...

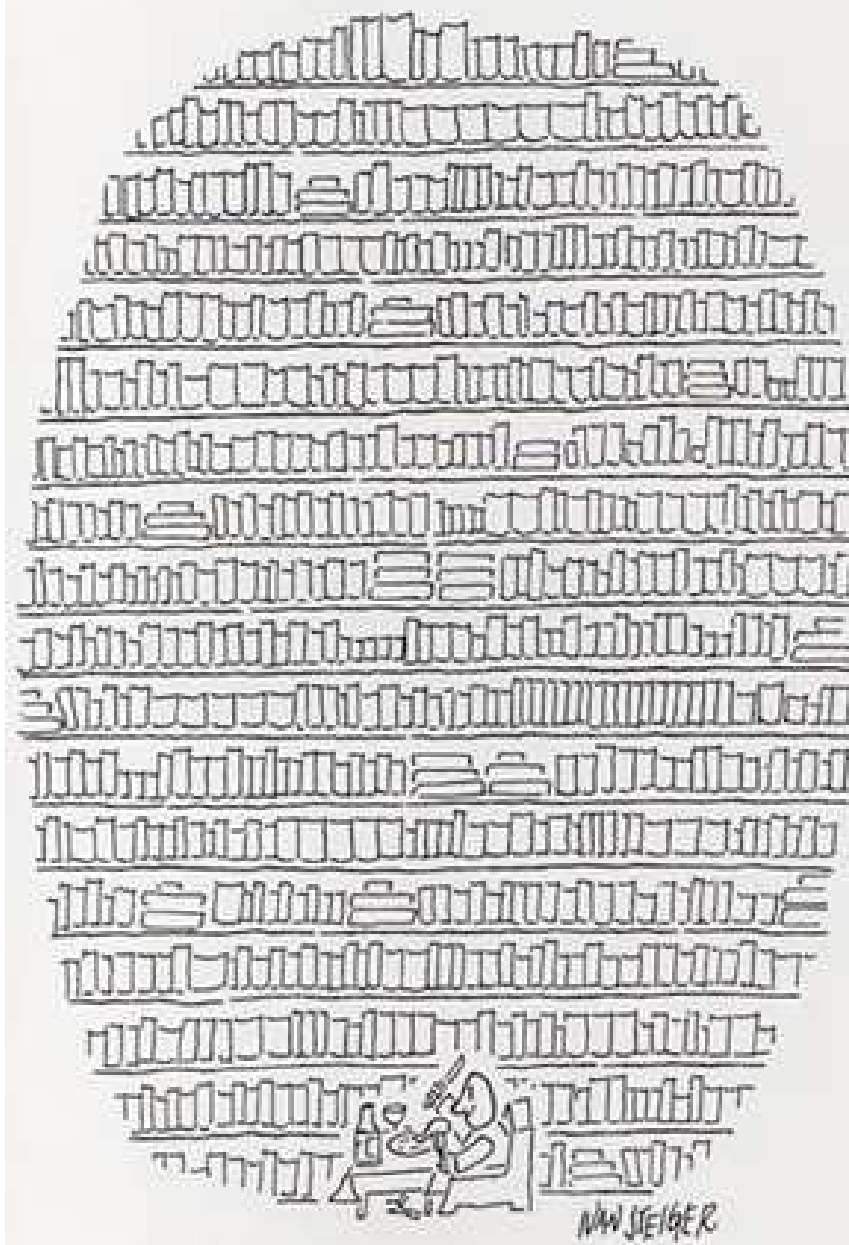
Jeho kresba křehké květiny rašící ze starého pařezu oblétna svět jako jeden ze symbolů pražského jara.

Narodil se v Praze několik měsíců před nacistickou okupací. Dětství prožil na Starém Městě. Jeho otec byl majitelem velkoobchodu s dekoračními papíry. Ten mu byl po Únoru 48 zabaven a v roce 1953 byli Steigerovi jakožto tzv. bývalí lidé vystěhováni do na Bruntálsko. Otec začal pracovat v Ostravě na šachtě a jeho syn byl jen díky tomu přijat na střední průmyslovou školu filmovou v jihočeských Čimelicích. Jeho spolužákem byl budoucí spisovatel a scénarista Vladimír Körner. Spolu začali psát, pak pokračovali ve studiu dramaturgie na pražské FAMU. Ivan Steiger ji absolvoval v roce 1965. Zažil tak dobu největší slávy této fakulty, vždyť v šedesátých letech byla FAMU díky fenoménu tzv. nové vlny považována za nejlepší filmovou školu na světě.

A my pokračujeme v textu na příští straně:

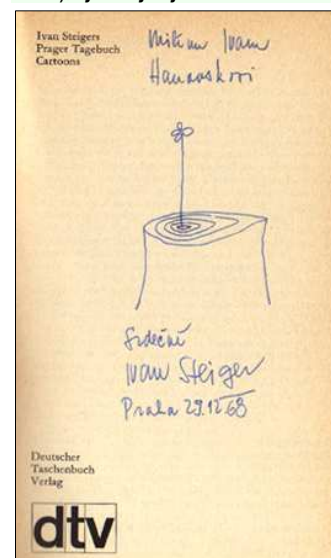
Ivan Steiger. Kreslí pro Literární noviny, pracuje v umělecké dílně pro Frausthofer Allgemeine Zeitung, Carli Museum, bratislavské Pražské hradě. Foto: Dita Materna, Mladá

V roce 1963, ještě jako student, začal kreslit karikatury pro nejrůznější periodika (Literární noviny, Kulturní tvorba, Student, Červený květ, Plamen a Reportér). Prostřednictvím Artcentra publikoval své kresby i v zahraničních novinách (Freie Welt, Daily Worker, Arbeiter Zeitung, l'Unita, Süddeutsche Zeitung) Od roku 1966 svoje práce vystavoval - v Rakousku, Itálii, v Německu a v Kanadě.

Proslulými se staly jeho karikatury pro Literární noviny, po jejich zákazu pak pro nově založené Literární Listy. Nezapomenutelnou se zde staly jeho série kreseb paklíčů anebo řádů, které vyjadřovaly absurditu dějin.

Po okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968 se Steiger rozhodl s manželkou Evou a dcerou Helenou odejít do Německa. Tady vydal v září 1968 „Pražský deník“ (vydal DTV - viz obr.!), jenž je jakousi kreslenou

kronikou nadějí a zmaru pražského jara. Steigerovi se usadili v bavorském Mnichově, kde se jim narodila druhá dcera Johanna.

Ivan Steiger od rána do večera kreslil. Jeho karikatury tiskla západoevropská i americká periodika, mj. Timesy, Die Welt, le Figaro, Chicago Tribune, ale především se stal kmenovým karikaturistou deníku FAZ.. (Kráceno)

Také Neprakta v Kutné Hoře...

Nejen obrovitá GASK, ale také **Galerie naivního umění** existuje v Kutné Hoře. Výstava Nepraktiky v ní od prvního září nabízí k vidění leccos, co ani ti nejzarytější Nepraktofilové nejspíš ještě neviděli....

Například posmrtná maska Winterova libretisty *Miloslava Švandrlíka*, vytvořená akademickým sochařem *Janem Bernatem*. K tomu je třeba vědět, že *Miloslav Švandrlík* je v Kutné Hoře pohřben po boku své ženy Evinky - a to na romantickém lesním hřbitově, který si společně vybrali při svých procházkách okolím města. Výstava slibuje i některá díla, která ještě nebyla vystavena nikdy, anebo jen jednou (například Winterovy olejomalby, vystavené zcela poprvé v břevclavské synagoze na jaře tohoto roku).

Kutná Hora je sama o sobě velkým uměleckým dílem a *Jiří Winter* i *Miloslav Švandrlík* v tomto městě prožili krásné časy. *Daniela Pavlatová* v pozvánce uvádí, že *Švandrlík* ve vile inženýra Toboly (někdo ho může znát jako postavu z knihy "*Zrovna teď musíš čůrat?*") trávil podzim života po boku své ženy. *Jiří Winter* pak milé a poučné chvíle s kamarádem - významným českým antropologem *Emanuelem Vlčkem*. Kde jinde než v nedaleké sedlecké kostnici. (red.)

Za Jaroslavem Varaďou

Zemřel moravský *Jaroslav Varaďa*, který jako pracovník agentury Antipol vydával třeba kalendáře českých kreslířů "*Vaříme s humorem*". Loni například připravil kromě jiného i velký nástěnný kalendář s drásanými pastely "*Marie Plotěná pro Světlušku 2016*". Víme to od *Marie Plotěné*, které ještě v červnu poslal zprávu, kde radostně konstatoval, že se její kalendář v soutěži *Kalendář roku 2016* dostal do nominace pětadvaceti nejlepších kalendářů ČR. A po pár týdnech mu šla brněnská výtvarnice na pohřeb. Jak *Marie* píše, pracoval *Varaďa* pro „neziskovky“ i v důchodu. Ale nedožil se ani 66 let. (red.)

Patníky. Karel Nepraš vystavil v galerii Gambit dvanáct objektů s rozdílně pojatými hlavami. FOTO ARCHIV GALERIE GAMBIT

Nepraš - tucet jeho patníků teď stojí v pražské Galerii Gambit

Gambit patřil k prvním soukromým galeriím vzniklým po „sametové revoluci“. K umělcům, jimž se od počátku věnovala, patřili členové skupiny *Šmidrů* - *Bedřicha Dlouhého*, *Karla Nepraše* a *Jaroslava Wožniaka*.

Návštěvníky tu okouzlili například **patníky od Karla Nepraše (viz foto vedle!)**, které se lišily rozdílně ztvárněnými hlavami. Namodro natřené objekty už

jsou řadu let umístěny na horním z obou Malostranských náměstí.

Karel Nepraš tam představil sérii nazvanou „Giacometti - Nepraš“ (...) Jediná skupinová výstava, která v prostoru Gambitu proběhla, se zaměřila na **Křížovnickou školu čistého humoru bez vtípu**. Zúčastnil se jí *Jan Steklík*, *Karel Nepraš* (...) V roce 2008 opustil Gambit Mikulandskou ulici a přestěhoval se do historického domu v staroměstské Řetězové ulici. V jeho přízemí pak *Iva Nesvadbová* obnovila slavnou kavárnu *Montmartre*.

(Zdroj: Jiří Machalický: „Galerie v době svobody“; LN, 5. 8. 2016)

Snímek: LN - archiv Galerie Gambit

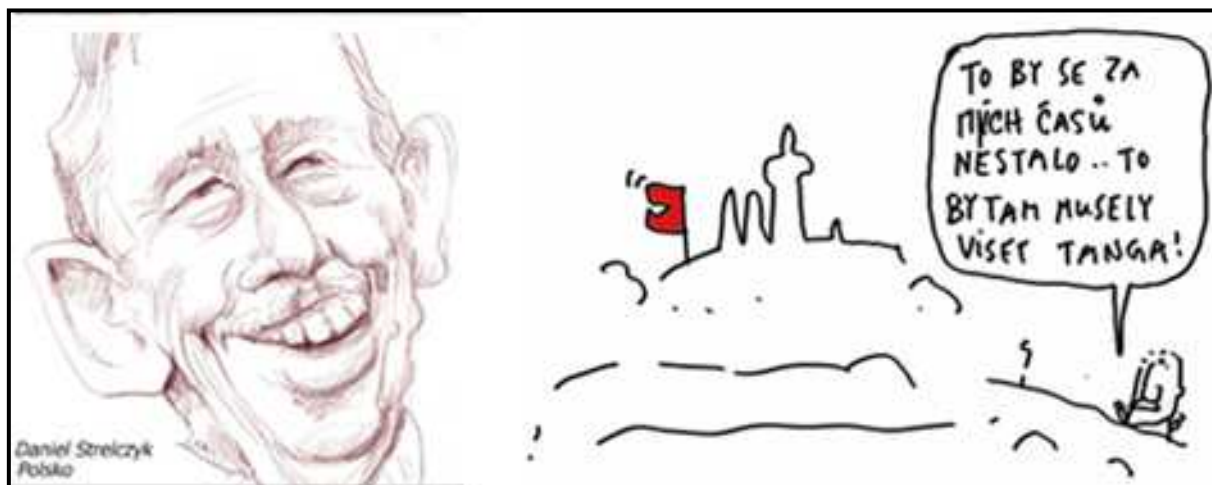
Neprakta i na Valašsku...

I kdybychom se rozkrájeli, nestihneme na všechny verisáže Nepraktových výstav osobně dorazit, však nám dá dost práce alespoň na ně abonenty GAGu zvat a pro historii je na našich stránkách shromažďovat. Tak tady je další, až z východní Moravy.

Daniela Pavlatová a Městské informační centrum ve **Slavičíně** zvou na výstavu „**Neznámá tvorba známého výtvarníka**“, kterým je samozřejmě karikaturista **Jiří Winter-Neprakta**, byť představovaný i okrajovými žánry jeho tvorby. Výstava v informačním středisku tohoto valašského městečka vydrží až do 31. října a pro zájemce o výlet z daleka i blízka je podstatné, že je otevřena kromě soboty a neděle vždy od 9 do 11 a pak od 14 do 16 hodin. Pozvánku zdobí originální kresba ve folklórním stylu, jak se na tamní kraj (nedaleko jsou Luhačovice) sluší a patří (viz vedle **nahoře!**) -red-

Jak se kreslí Václav Havel...

Na to je jednoduchá odpověď: jak komu. Anebo také: Lehce i těžce. Je-li autor ze zahraničí, ať už blízkého nebo dalekého, pak se mu nejspíš podaří úspěšně pořídit portrét slavného (spisovatele? dramatika? politika? filosofa či prostě jen intelektuála?) Václava Havla, prvního presidenta nové doby, nové České republiky. Člověka vtipného a usměvavého... (viz **níže** na kresbě **Dana Strzelczyka**). Celou galerii nabízí už dlouho ČUK na svých webových stránkách. A také z ní početný výběr visel v červenci v **Galerii Chodba** v pensionu „14“ v Ratajích nad Sázavou.

Češi vnímají **Václava Havla** jinak, v daleko širších souvislostech, ale i s užším pohledem - co osoba - to nějak jinak. Jenže - po obou dalších presidentech se stává ten první postavou už skoro mýtickou. Někomu to může připomínat zbožštění prvorepublikového „tatička TGM“, jehož památku se zlehčit nikdo kulturní nepokoušel... v jiném to vyvolá tu úžasnou dobu plnou nadějí bezprostředně po vyhnání komunistů z čela státu a poté i Rusů z našeho území... Jenže prokomunistická (a proruská) parta už se oklepala a právě Václav Havel jim leží v žaludku nejvíc. Na druhé straně se dnes dobře hodí liberální generaci umělců, kteří dovedou Havla „odsvatit“ a zapojit ho jako figuru do svých vtipů; aniž by to bylo trapné a odnesl to kreslený humor. **Vpravo** se první president i posmrtně zjevuje (osobně) ve vtipu na působení presidenta současného. Autorem je **Marek Douša**. (sek)

Kresby: **Daniel Strzelczyk** (Polsko) a **Marek Douša** (Česko)

Kobra se v srpnu připomněl v Ratajích nad Sázavou

Hrabánek a vpravo s kytarou **Ota Kmínek**. A od něho jsme kromě fotografií získali též pár údajů o zahájení výstavy a o přítomných... (Na menší fotce dvou dam je od Kobry ta v pokleku)

Vítek Hrabánek, který s Kobrou pracoval v Pojišťovně, ho v úvodním slově vernisáže skvěle popsal. V pár minutách nastínil celý jeho život, včetně spolupráce s **Karlem Krylem**, což se **Otovi Kmínkovi** (jak nyní vzpomněl) během vlastního dlouhého dramaturgování v předpřevratové Malostranské besedě prostě nepovedlo. Tak aspoň na vernisáži výstavy zahrál pár Krylových písniček.

Kmínek též zalitoval, že se vernisáže nezúčastnilo víc výtvarných umělců, kterým Kobra v Malostranské besedě pořádal výstavy; vždyť mnozí z nich za svoji dnešní popularitu vděčí právě jemu. Naopak se do Ratají dostavili kupříkladu **Pavel „Major“ Vorel**, **Kateřina Ševčíková**, **Jiří Novák** anebo **Jitka Holečková**, která do nadsázavského městečka dorazila až ze skoro 830 kilometrů dalekého švýcarského **Luzernu**...

Snímky: **Otýlie Diatková**

Jak nejlépe popsat atmosféru vzpomínkového setkání s **Josefem Kučerou** (nad jeho obrázky), které se odehrálo v **Ratajích n/S** v rámci tamních letních výstav v **Galerii Chodba**?

Nejlépe, dle názoru redakce, to dokáží skvěle tyto **dvě fotky** z vernisáže výstavy. Horní snímek přesně vystihuje typicky poklidné přátelské „postávání“ publika před výstavou při zahajovacích projezech.

A druhý snímek snad ani nevyžaduje popis. Smutek ze ztráty i veselí z vtipných přátel... to je ten mix který se zračí ve tváři **Růženy Kučerové** a mluví za všechna slova. A tak uvádíme vlastně jen pro nezásvěcené osoby též jména obou pánů - hlavních strůjců akce, jimiž je vdova obklopena: vlevo **Vít**

Jiří Slíva - opět na poli poezie

Ta kniha se nazývá „Byl jeden pán“, autorem asi sedmdesáti „limeriků“ je *Robin Král* a autorem dvacítky kreseb je **Jiří Slíva**. O moc více toho nevíme, vlastně jen to, co vidíte na obálce publikace (**viz vedle**) - že ten vyobrazený pán si evidentně prosoupe dřív podrážky než ojede letní pneumatiky...

Vtip července: *Míla Martenek*

V červenci dorazilo do soutěže ČUKu o *Vtip měsíce* 64 kreseb, což je na prázdniny slušný výsledek. Jak píše organizátor soutěže, tak „šest jich bohužel bylo vyřazeno, protože byly buď nad limitem tří kreseb na jednoho kreslíře, nebo soutěžily opakovaně. Neduhem soutěže zůstává. Že málem v polovině poslaných kreseb autoři nedodržují instrukce ohledně uvádění jména autora a číslování kreseb.“

Na prvním místě v červencové etapě skončil česko-budějovický **Miloslav Martenek**, který zabodoval s pořádným vděčným vtipem o tchýních. Na druhém místě skončil

vysokomýtský **Marek Simon** se svou reakcí na aktuální mezinárodní události (kreslí vtipy pro *Deník*) a na třetím je překvapení tohoto měsíce. Povedená kresba **Josefa Prchala**, který patří mezi nováčky soutěže. Ve zprávě se k tomu uvádí že, pokud jde o hlasování porotců, „trochu mu vítr z plachet sebrala skutečnost, že daná pointa patří k těm frekventovanějším a často opakovaným, takže lovil body pouze od porotců, kteří vtip dosud neznali.“ Nejvíce nominací jedné kresby i nejvíce postoupivších kreseb z prvního kola měl **Marek Simon**. (g)

Kresby:
Josef Prchal,
Miloslav Martenek,
Marek Simon

Křest originální knihy autorů z kategorie smíšených dvojic **Jiřího Wolkera** a **Lubomíra Lichého** proběhl 1. září 2016 v královéhradecké městské knihovně ve Wonkově ulici. Znamé učebnicové balady z pera básníka Wolkera přepsalo pero kreslíře Lichého do komiksové

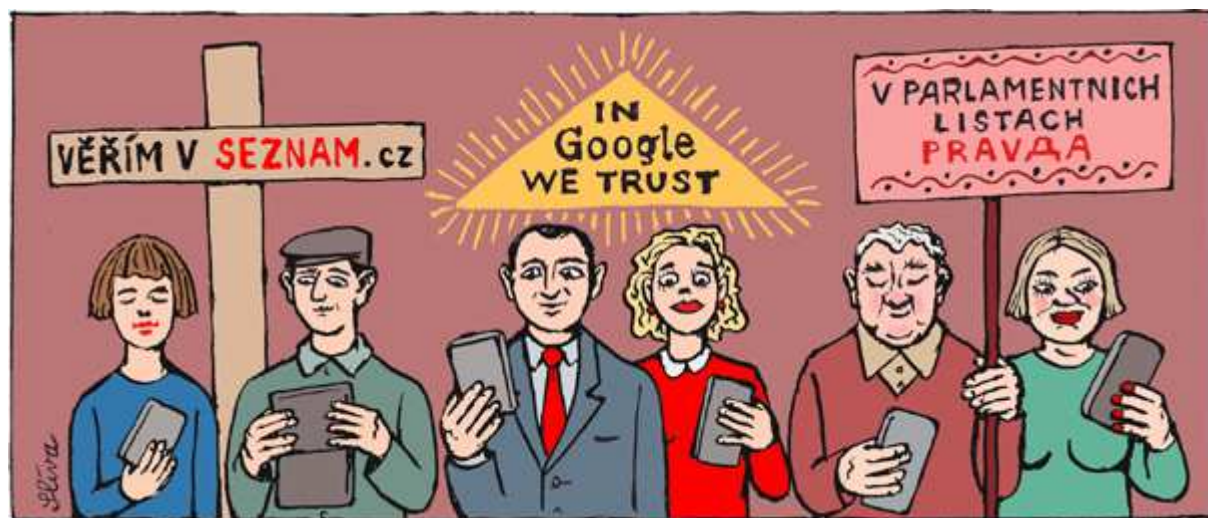
podoby. Však už jsme v GAGu s předstihem přinesli krátkou ukázkou z jedné z nich. Nyní tedy nakladatelství *Livingston* a firma *Helago s.r.o* vydaly celou trilogii = *Balada z nemocnice* (viz ukázka!), *Balada o námořníkovi* a samozřejmě nechybí ani *Balada o očích topičových*, která se, jak nyní zjišťujeme, o takové zpracování vysloveně prosila. (g)

Literární noviny včera a dnes (se satirickou ilustrací na obálce)

Literárky, ač už se jmenovaly *Literární noviny* jako v mých jedenáctiletkových (čti gymnazijních) pozdních 50. letech anebo *Literární listy*, či nakonec jen jako *Listy* (kde jsem publikoval asi svůj nejzdařilejší text před jejich zánikem v roce 1969) se těšily velké pozornosti a to nejen osazenstva „mé“ kavárny *Slavia*. Jejich dnešní význam se s tehdejšími časy nedá srovnat, navíc jde o čtrnáctideník. Potěší však, že do nich opět výrazně zasahuje kreslený humor v podobně aktuální formě jako kdysi ten **Steigerův**; dokonce v barevném provedení.

Jiří Slíva tu, jak vidět (viz cedule **vpravo**), aspoň vyvažuje obecný pocit, že dnešní „literárky“ zdaleka nestojí na někdejší pozici. A tak lze občas slyšet, že mají možná svým proruským duchem blíž k tehdejším „erárkám“. Tak se nadávalo *Zelenkovu* týdeníku, který měl nahradit *Literární noviny* po propuštění příliš drzé redakce v roce 1967... (IH)

Kresba: **Jiří Slíva** (LtN, březen 2016)

Ladislav Hojný chystá nebe na zemi

Někdejší grafik **Škrtu**, autor špiглу pro týdeník *Kuk*, ale před tím dlouhá léta výtvarný redaktor *Ahoje na sobotu* a pak také *Playboye*, je především pilný výtvarník a výtečný kreslíř. **Ladislav Hojný** (72) otvírá výstavu svých obrázků **11. října v 16 hodin v Chvalovské tvrzi** (Praha 9 - Horní Počernice) s názvem „**Nebe musí začít na zemi**“. Expozice má více částí a vtipné slibují být Hojného „*Zcestné zápisky*“. Výstava má trvat do 6. listopadu a jistě z ní v GAGu přineseme ukázkou. Na stejném místě probíhá už nyní výstava **Standy Holého**, jemuž právě Hojný tiskl často kresby na stránkách *Ahoje*. ©

Z pošty / Z Francie o Olivě aneb: Kdo zcizil Pepka?

Je příjemné, když se svou reakcí na obsah GAGu ozve někdo ze zahraničí; potěší to. Navíc dnes, kdy jde celkem lehce získat alespoň základní ponětí „vo co de“ s pomocí automatického překladače na *netu*, je jasné, že nejde o poděkování pouze zdvořilostní.

Robert Rousso z francouzské FECO ke svému textu, který zřejmě není určen jen GAGu, přidal navíc i svou kresbu **Pepka Námořníka** podepsanou **Rousso/Segar** s věnováním **Hüseyinu Cakmakovi**, organizátoru soutěže „Olive“ - viz obr. vpravo. Jde o reakci na článek v GAGu o „revitalizovaném“ seznamu vítězů z Kypru, v němž získal 1. cenu vtíp (oliva vítězí nad špenátem) autor: **Engin Selçuk** (Turecko) - viz obr. vlevo. R. R. přiložil tuto kopii z e-GAGu číslo 7/8.

Ahoj dear colleague

Thank you for your appreciated GAG-Mag

(we have an approximative translation with Google, it's enough for allowing our friendship!)

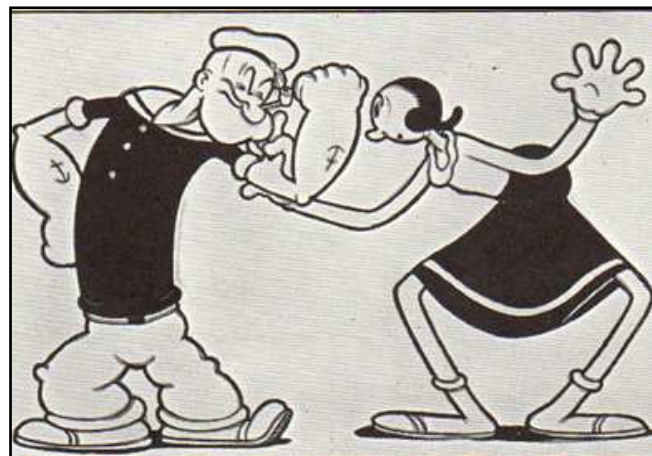

Concerning the "**Olive (in the ass) contest**", I gave this little cartoon (attachment) as a gift to **Monsieur Cakmak** (his first price was a flagrant example of plagiarism of **Segar**, the Popeye's father) they are so stupid that they don't realize that!

Pozdravy a bratrství

Robert Rousso, FECO-France

Protože si nemyslíme, že by si cartoonista *Rousso* nemyslel, že *Cakmak* a celá int'l jury,

právě tak jako redakce e-GAGu, nevěděla, že **Popeye**-ovým tatškou je od r. 1933 americký kreslíř **Crisler Segar**.

Patří to k základním datům dějin komiksu a filmových grotesek (a k oblíbeným chytákům: laik obvykle myslí, že jde o dílo *Walta Disneye*). Za vtipnou reakcí z Francie spíš vidíme poukaz na kuriózní fakt, že po vyřazení některých vtípů z nejvyšších míst pro (možné) zcizení námětů získá cenu autor za otevřenou „loupež“ slavné figurky.

Zajímavé je, že (ani tehdy na Kypru, ani později) nikdo nezmínil nesporný fakt, že

Pepkova družka se od narození jmenuje **Oliva** (*Olive Oyl* - viz obr.!) - což byl asi důvod, proč autor do soutěže „Olive“ poslal hned celou kolekci vtipů s Pepkem (*Pepeye the Sailor*). Ovšem nevylučujeme ani další možnou příčinu - je jí **3. cena**, kterou **Robert Rousso** původně získal od jury na Kypru - a v té nové výsledkové listině (s finanční částkou 600 Euro), už se nenalézá. (IH)

Kresby: **Engin Selçuk** (Turecko), **Crisler Segar** (USA), **Robert Rousso** (Francie)

Výsledky / Izrael, Turecko, Chorvatsko, Irán, Itálie

22. Int'l cartoon contest Haifa 2016 - Israel

Winners for the main category
Urban planning in large cities,
Heavy traffic, Crowded roads:
Grand Prix (Mayor of Haifa):

Konstantin Kazančev,

Ukrajina (**viz obr.!**)

1. cena: **Victor Holub**, Ukrajina

2. cena: **Alexander Kostenko**,

Ukrajina / **Li Jingshan**, Čína

3. cena: **Vadim Ševčenko**,

Ukrajina / **Raul Fernando**

Zuleta, Kolumbie

Čtvrtá cena: **Oleksy Kustovsky**,

Ukrajina

Zvláštní cena: **Adrea Pecchia**,

Italy / **Sergey Sichenko**, Israel;

Appreciation Prize: **Jurij Borc**,

Israel

The winners for the
second Category - Free
Humor:

1. cena: **Silvano Mello**,
 Brazílie - (**viz obr.!**)

2. cena: **Jan Tomashoff**,
 Německo

3. cena: **Anatolij Radin**,
 Rusko

Zvláštní cena:

Angelo Campaner, Itálie;

Liviu Stanila, Rumunsko;

Alexander Kostenko,
 Ukrajina;

Award of Appreciation:

Jordan Pop Iliev,

Makedonie; **Vladimir**

Stefovič Beluga, Srbsko

(This report: **Ronit Eshet** -
 Haifa 2016.

4. Int'l Festival of Stock Market Cartoons 2016 - Irán

1. cena:

Vladimir Nenašev - Rusko / 3000 Euro

2. cena:

Jalal Prirmarzabad - Iran / 2000 Euro

viz obr. vlevo!

3. cena:

Mahnaz Yazdani - Iran / 1000 Euro

36. Nassredin Hodja Istanbul 2016 - Turecko

OLEG DERGACHOV - Kanada - Canada
Koç Holding Özel Ödülü
Special Prize of The Koç Holding

ROSS THOMSON - İngiltere - England
Kültür ve Turizm Bakanlığı Özel Ödülü
Special Prize of Ministry of Culture and Tourism

Kresba: Musa Gumus - Turecko, Special Prize

Ceny:

1. Grand Prize: Angel Boligan Corbo - Mexiko
- 2 honour prize: **Ahmet Öztürklevent - Turecko ***
- 3 honour prize: Mojmir Mihatov - Chorvatsko
- 4 honour prize: Muhittin Köroglu - Turecko
- 5 honour prize: Alessandro Gatto - Itálie
- 6 honour prize: Serdar Günbilen - Turecko

*) Takto označená jména jsou na předchozí i této straně vybavena příslušnými kresbami...

Special Prize: Milko Dikov - Bulharsko; Kambiz Derambakhsh - Irán; Ismet Lokman - Turecko; Vladimir Kazanevsky - Ukrajina; Olena Tzuranova - Ukrajina; Askin Ayrancioglu - Turecko; Silvano Mello - Brazílie; **Ross Thomson - Británie;** Pawel Kuczyński - Polsko; **Oleg Dergachov - Kanada;** Sajad Rafeeji - Irán; **Musa Gümüs - Turecko;** Alireza Padel - Irán; Constantin Sunnerberg - Belgie; Slawomir Makal - Polsko

Na snímku členů jury v soutěžních dresech NH 2016 vidíme vepředu zleva: **Bernie Boutona, Erdie Bašola a Olegie Kustovského;** za/nad Bašolem stojí president turecké asociace cartoonistů **Metin Peker.**

Poznámka: Vtip Turka **Ahmety Öztürkleventa (vpravo)** získal čestnou cenu ještě před potlačením vojenského puče **Erdoganovými** věrnými islamisty a následným zatýkáním armádních velitelů.

12. Int'l Cartoon Exhibition "SOLIN 2016" - Chorvatsko

Tento rok v záhřebském *House of Culture Zvonimir* posuzovali porotci **416 prací od více než 300 autorů ze 41 států.**

Winners:

Grand Prize: Isabela KOWALSKA, Polsko (viz vlevo!)

Festival diplomas:

Jitet KOESTANA, Indonésie
Darko DRLJEVIC, Černá Hora
Slobodan BUTIR, Chorvatsko
Musa GUMUS, Turecko
Mark RAMOS, USA

Int'l Exhibition and Contest „Cartoo'n'Kite“ - Itálie

Téma - Draci (Kite)

Účast: 203 umělců ze 45 národů

1. cena **Alexander**

Jakovlev - Rusko

(viz obr. **nahore!**)

2. cena **Mehdi Azizi** - Iran

(viz obr. **vlevo dole**)

Zvláštní uznání: **Alireza Pakdel** - Iran

(viz obr. **vpravo dole**) a

Giuseppe Maggiore - Itálie

Caneva Ride 2016 - Itálie

1° premio / **Mehdi Azizi** - Iran

2° premio / **Giacomo**

Cardelli - Itálie

3° premio / **Oleksij**

Kustovsky - Ukrajina

Upozornění:

Děláme co jde, abychom přinášeli propozice v předstihu před uzavěrkou soutěží. Pokud to pořadatelé nestihnou, v GAGu jejich soutěž není.

Propozice / Indonesie, Itálie, Kosovo, Portugalsko

Int'l Cartoon Exhibition SECAC 2016 Semarang - Indonesie

Pořádá: SECAC (Semarang Cartoon Club)

Téma: free / libovolné

Formát A3 / JPEG 300 dpi

Počet: max. 3 kousky

Přiložit „biodata“ autora - jméno, adresa, mobil

Výtvarná technika: volná

Ceny: ne

Katalog: každý vystavující

Deadline 16. 10. 2016

Zasílací adresa: secacexhibition@gmail.com

2. Int'l Cartoon Festival - Kosovo

KrAgiKozvak - Cartoon and Art of Kosova Association vyhlášíje cartoon contest na téma: "Humans and Technology".

Počet: max. 3 díla

Formát: A3 - 300 dpi

Deadline: 15. 10. 2016 (Ale příspěvky možno posílat už nyní)

Ceny: 300, 200 a 100 euro + 5 čestných cen

Přihlášky jsou na adrese: in <https://drive.google.com/file/d/0B3PSQHqGsNleR08tY1djWExpUGs/view> a více o soutěži na stránkách KrAgiKozvak = <https://kragikozvak.blogspot.com>.

Adresa pro zasílání kreseb: kragikozvak1@gmail.com

XXII. "Humour a Gallarate" Int'l Cartoon Contest Grand Prix 'Marco Biassoni' - Itálie

Pořádá: „Pro Loco Gallarate“

Téma: *Abbatti il Muro* ("Tear down the wall")

Soutěží se ve 3 sekcích: Grafica, Satira, Caricatura

Počet: max. 3 kusy. Pouze nepublikované, v originále a doplněné o data autora (biografie a eventuale autocaricatura).

Rozměr: A4 (21 x 29,7 cm)

Technika: jakákoliv.

Le opere realizzate con programmi di grafica, saranno accettate per il concorso SOLO se inviate anche in copia cartacea, firmate e numerate dall'autore. Le opere inviate in formato digitale, via email o su supporto informatico, non saranno valutate per l'assegnazione dei premi, ma solo per l'esposizione e il catalogo.

Deadline: 18. 10. 2016

Jury: 22. 10. 2016 v Gallarate. *Il giudizio della Giuria è insindacabile e inappellabile.*

Adresa: Vicolo del Gambero, 10 – 21013 Gallarate (VA) - Italia; Fax: 0331.774968

Přihláška na webu: Entry Form Humour a Gallarate 2016

FARTOON – 2nd Faro's Cartoons Exhibition, Faro - Portugalsko

Pořádá: FARO 1540 – Association for the Defense and Promotion of Faro's Cultural and Environmental Heritage

Téma: V roce 2016 je soutěžní téma: „*Human Pollution*“.

Soutěžní práce: pouze nepublikované originální práce

Technika a rozměr: jakákoliv výtvarná technika o rozměru ne větší než 42 x 30 cm (A3)

Počet: maximum 3 díla

Uzávěrka: 6. 11. 2016

Peny: *There will be awarded 3 prizes by the jury;*

Jury, according to the quality of the works presented, may or may not assign any of the prizes and/or assign Honorable Mentions;

Práce opatřit zezadu: Author's name and address; Title and year In exceptional circumstances, the organization may exhibit works that do not fully comply with the present Rules

Adresa e-mail: geral@faro1540.org

Adresa normální poštou: FARO 1540

FARTOON – 2^a Mostra de Cartoons de Faro

Rua Reitor Teixeira Guedes, 133

8000-424 Faro - PORTUGAL

Prosíme zaslat: *Work(s) on paper; – Registration form, duly completed and signed; – Photocopy or scan from an identification document; – Author(s) short biographical note; – Declaration of the author of the work(s) accepting the conditions of this Regulation and authorizing the use of the work(s) at the Exhibition, in its future editions, in its extensions, promotions and publications, but with the authors' knowledge.*

All works submitted for this Exhibition must be sent free of charge (postage or customs). In their packaging should appear clearly and prominently „NO COMMERCIAL VALUE / SEM VALOR COMERCIAL“.

Works sent to be paid at the addressee will **not be accepted**, and its reception will be refused;

Info: geral@faro1540.org

Facebook: <https://www.facebook.com/fartoon.faro/timeline>

Kalendarium / Léto končí, přichází cílový finiš

Pokud má někdo za cíl zúčastnit se během roku čtyř mezinárodních soutěží a získat tak čtyři pěkné katalogy se svým veledílem, měl by si ještě rychle vybrat některou z nabídek končícího léta. Krom toho tria, kde uzávěrky doslova hoří, bychom jako **Náš tip** mohli nabídnout snad jen tu *Gallarate*, jako starou známou... Nu a samozřejmě nám blízký polský kulinářský sraz pojídačů ryb. Jinak jde většinou o začínající a tudíž neprověřené, anebo naopak spíš *provažené* pořadatele. Jinak se zatím očekávaná nabídková smršť soutěžních uzávěrek s listopadovým až prosincovým termínem jaksi nekoná. No, jak říká (nejen) trenér *Jarolím* před zápasem: *Uvidíme*. Zatím tedy platí: co je doma, to se počítá. Pokud ovšem míříte na vyšší mety, jako je cena a lepší pořadí v letošním žebříčku českých hvězd s mezinárodním pun-

cem, nutno zkoušet štěstí co nejčastěji. Když máte po ruce nějaký skvělý výtvarný obrázek anebo chytrý nápad k aktuálním problémům naší planety či kontinentu, neváhejte. Dnes se starosti s někdejší odesíláním poštou a možnou ztrátou vyplátného originálu změnil na starost jedinou - vyvést dílo tak přitažlivě, aby jury upoutalo na první pohled... Stále je na nabídkovém pultě dost soutěží s tématem „free“. (G-men)

2016 !	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Hoří!!!	Annual Cartoon Contest - Olen, Belgie	****	15. 9. 2016	7
Hoří!!!	„Cosmopolit“ Independence - Kyjev, Ukrajina	****	15. 9. 2016	7
Hoří!!!	La Ciudad De Las Ideas“ - Mexico City, Mexiko	***	18. 9. 2016	7
Příhořivá...	Karpik - Niemodlin, Polsko	****	30. 9. 2016	7
	Molla Nasreddin - Baku, Azerbajdžan	***	15. 10. 2016	7
	<i>Humans and Technology</i> - Kosovo - nové!	-	15. 10. 2016	9
	„World Heritage“ - Eskisehir, Turecko	****	18. 10. 2016	7
Náš tip	'Marco Biassoni' - Gallarate, Itálie - nové!	**	18. 10. 2016	9
	SECAC - Semerang, Indonésie - jen výstava - nové!	-	16. 10. 2016	9
	Fartoon - Faro, Portugalsko - nové!	-	6. 11. 2016	9

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. **Cím více hvězdiček, tím lepší soutěž.** Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně známé či čitelné soutěže.
) ve sloupci uvádíme **číslo e-GAGu, v němž najdete český výtah z propozic. A odkaz na závazný originál.

Tucet portrétů slavného spisovatele:

Jak vypadal **Miguel de Cervantes**? Kreslili různí autoři pro německo-turecký cartoonsweb **Don Quichotte**:

oo
e-GAGmag * Měsíčník autorů a přátel české karikatury. Založeno r. 2003. 14. ročník. Toto je č. 2016/9 (625) z 9. 9. 2016 * Číslo 2016/10 vyjde asi 15. října 2016 * Redakce: ivan.hanousek@dreamworx.cz

Upozornění: uzávěrka aktualit byla v pondělí 5. září, větší příspěvky doručené později najdete v říjnovém e-GAGu č. 10. Díky!